

VIENYBĖ

LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY

LV METAL, 4 N.

PENKTADIENIS, 1941 M., SAUSIO (JANUARY) 24 D., B. BROOKLYN, NEW YORK.

KAINA 5 CENTAI

D A B A R

Grigaitis atsako
Kryžiaus bijosi
Smetonai priimti
Ką darys Hitleris?

JUOŽAS TYSLIAVA

Siame numeryje mes dedame Naujųjų redaktoriaus, Pijaus Grigaičio, atsakymą Naudai Rasteniui, kuris praėjusiam mėnesio numeryje klausia:

“Ar Grigaičio socializmas būtų geresnis už Bimbos komunizmą?”

Mes dėkingi Naujųjų redaktoriui, malonėjusiam atsakyti tiesiai Vienybės skaitytojams.

Reikia pastebėti, kad šitokios rūšies polemika labai teigiamai, kūrybiniai nuteikia laikraščio skaitytojus.

Tik gaila, kad Grigaičio atsakymas turės nusistėti net per keletą laikraščio numerių. Straipsnis ilgokas, bet už tai įdomus.

Kada žmogus ko nors isteriškai vengia, tai, paprastai, yra sakoma:

“Bijosi, kaip velnias kryžiaus...”

Panašiai elgiasi kai kurie mūsų laikraščio redaktoriai.

Tik įsivaizduokite. Bagočius apsilvėk uniforma, kur matomi net du dideli kryžiai. Tai baisus daiktas. Naujosios Gaidynės, Laisvės ir Sandaros redaktorių plaukai piestu atstojosi...

Betgi faktas lieka faktas, kad, kaip praėjusiam mėnesio numeryje rašoma, Bagočius yra buvęs magistras tokios organizacijos, kurios herbas — kryžius. Kitapus vertus, kryžius — žmogaus simbolis, atsiradęs dar prieš krikščionybės erą.

Labai gaila, bet yra žmonių, kurie, pro savo partijos skylių žiūrėdami, nieko daugiau nemato, kaip tik savo špigą.

Jau sudarytas komitetas prezidentui Smetonai priimti.

Labai gerai, kad į komitetą įeina įvairių pažiūrų žmonės. Taip pat labai gerai, kad prezidento Smetonos priešų pusėje palikti vieni penktakojai iš Laisvės ir Vilnės pastogės.

Mes galime būti skirtingų pažiūrų, liečiančių Smetoną ir buvusį jo režimą. Bet mes turime visi sutikti su tuo faktas, kad Smetona — nepriklausomos Lietuvos prezidentas. Todėl, bandydami diskredituoti prezidentą Smetoną, mes tik pilstyume vandenį Maskvos agentų, Laisvės ir Vilnės bolševikų, malūnų.

Kiek tai liečia komunistus, tai tiek katalikai, tiek tautininkai, tiek socialistai turėtų taip susiorganizuoti, kad Lietuvos laisvės judėjimui mūsų gyvenimą negalėtų nė snapo įkišti.

Na, tai jau ir po Tabruko. Fašistai, kaip ir tie rusai, savo priešus žadėjo kepurėmis išdaužyti, dar šią žiemą paimti Aleksandriją, Suez kanalą ir visą Egipto žemę.

Bet dabar italai bėga, traukdamiesi gilyn į Libiją. Italai bėga, o angliai veža...

Nenuostabu, jeigu kyla klausimas, ką darys Hitleris. Argi jau jis leis savo partneriui suklipti? Gal bandys gelbėti? Bet kaip?

Spėjama, kad šį pavasarį Hitlerio legionams bus įsaky-

NEW YORKE SUDARYTAS KOMITETAS LIETUVOS PREZIDENTUI PRIIMTI

Vietos ir apylinkės veikėjai ruošia iškilmingą Prezidento Smetonos pasitikimą

NEW YORK. — Sausio 22 d. Tėvynės redakcijoje įvyko visuomenės veikėjų susirinkimas. Susirinkimo tikslas — pasitarti apie atvykstančio į Ameriką Lietuvos prezidento Antano Smetonos priėmimą New Yorke.

Susitarta sudaryti Lietuvos Prezidentui Priimti Komitetą. To komiteto pirmininku išrinktas Dr. B. K. Vencius, vicepirmininku Albinas S. Trečiokas, išdėdinku Amerikos redaktorius Juozas Laučka, sekretorium advokatas Kostas Jurgėla, finansų sekretore Marijona Strumskienė ir išdėdinku Dr. M. J. Vinikas ir Averka.

Į komiteto narius pakviesti: Lietuvos generalinis konsulas pulk. Jonas Budrys, konsulas attache Stašinskis ir Simutis, Tėvynės redaktoriai Kleofas Jurgelionis, Vienybės administratorė V. Tysliavienė, Lietuvos redaktorė Pr. Lapienė, Lietuvių Radijo Balso vedėjas Jonas Valaitis, Stasys Vitaitis, advokatas Endziulaitis, Dr. Jonas Valukas, Juozas Ginkus, advokatas Paulauskas, Juozas Ambraziejus, inžinierius Baltus ir Domas Klinga.

NAUJI NERAMUMAI RUMUNIJOJE; VOKIEČIAI MALŠINA SUKILĖLIUS

Girtas graikas nušovė vokiečių karininką. Naciai už tą kaltina Rumunijos vyriausybę

BERNE, Šveicarija. — Vi-soje Rumunijoje prasidėjo didžiausios riaušės ir kruvini susirėmimai tarp pritarėjų naciams ir kodreanėčių-komunistų. Didžiausias sukilimas įvyko sostinėje Buchareste.

Riaušės prasidėjo dėl to, kad perėmė pirmadienį jaunas Graikijos kumštininkas, gyvenęs Buchareste, su Turkijos pasportu, nušovė karčiuose Vokietijos kariuomenės majorą Doering. Vokiečiai tuoj apkaltino Rumunijos vyriausybę, kad ši leidžiama žudyti jos karius.

Nors žmogžudis buvo netrukus sušaudytas, bet vokiečiai tuomi nepasitenkina. Vicepremjeras Horia Sima išvyko į Berlyną pasiaiškinti, o jo šalininkai puolė menamus komunistus, kurie, anot jų, nori įtraukti šalį į kenksmingą padėtį.

Sostinėje sustabdytas gatvėse judėjimas. Nevažinėja netik-tramvajai, ar autobusai, bet net paprastieji automobiliai.

Vokiečių kariuomenė malšina sukilėlius.

Ta eiti per Turkiją. Bet žiūrėkite, kas viename turkų laikraštyje sakoma:

“Tie, kurie bandys pulti mūsų akmenines tvirtoves Trakijoje, iš anksto pasmerkti nepasisekimui. Praėjusiam kare Turkija kovojė aštuoniuose frontuose, ir niekas negali abejoti apie jos sugebėjimą kautis viename fronte. Kas nori galva pramušti akmenų sieną, — gali pamėginti”.

KOKI LIETUVOJE TEATRAI

UKMERGĖ. — Čia gastroliavo Vilniaus teatras Estrada. Spektaklis prasidėjo dviem valandom vėliau. Atidarius duris, buvo nepaprasta spūstis, girdėjosi vaijojimai, keiksmai. Vaidinimo metu žmonės kalbėjosi, triukšmavo, varstė duris, trukdė kitiems klausyti ir žiūrėti vaidinimo.

SV. KAZIMIERO DRAUGIJĄ VALDO ŽYDAS

KAUNAS. — Tenka patirti, Sv. Kazimiero Draugijai Kaune priskirtas komisaras, žydas Kleinas, rašinėja Amerikos lietuviams laiškus ragindamas atsilyginti skolą. Priešingu atveju jis esą pinigų išieškiosis prievartos keliu. Kokią prievartą jis mano taikinti Amerikos lietuviams, Kleinas nepasako.

Atstovybėms nesutinės Lietuvos laikraščių

KAUNAS. — Visom užsienyje veikiančiom Lietuvos Pa-siuntinybėm ir Konsulatams, sulaikyta Lietuvoje išeinančių laikraščių siuntinėjimas.

SUVALKIEČIAI NELIMPA PRIE KOMUNIZMO

KAUNAS. — Laikraštis Tiesa smarkiai užsipuola suvalkiečius, kurie atsilieka. Kuo tas atsilikimas pasireiškia? Pasirodo todėl, kad visoje Suvalkijoje nesą beveik nei vieno ratelio Stalino Konsitucijai studijuoti. Be to, vietiniai Marijampolės valsčiuje tegauja trys Tiesos ir 6 Tarybų Lietuvo egzemplioriai.

Toliau laikraštis rašo: “Suvalkijos laukuose, ypač Šakių apskrityje, už milijonus litų laukuose tebeplūsta, vienur pakelti, kitur dar tebesiklojantieji liimai. Dideli laukai plotai apsemti vandeniu. Jų tarpe matyti net ir sužaliavusių rūgžių”. Pažuodama šiuos liūdnius faktus, Tiesa, betgi neklausia, kodėl taip atsitiko. Atsakymas aiškus: bolševikų eksperimentai...

ŠTAI KUR BURŽUJIZMAS

KAUNAS. — Tarybų Lietuvoje kažkokia skaitytoja nusiskundžia, kad ji nusipirkusi vieną porą kaliošų, bet kai kitą dieną atėjusi jų pakeisti, tai krautuvėje iš jos kaliošai buvę atimti, nes jos motina vieną porą kaliošų jau turinti.

NETURITE PINIGŲ — NESIVAIŠINKITE

VILNIUS. — Tarybų Lietuvos praneša, kad Vilniaus stoties bufete dvi porėlės dešrelių ir truputis kopūstų su dviem stiklinėmis arbatos kainuoja 9,90 rublių.

FRANKLIN DELANO ROOSEVELT Jungtinių Valstybių prezidentas įvesdintas į trečiąjį tarnybos terminą

AMERIKA ATŠAUKĖ SAVO DRAUDIMĄ PARDUOT RUSIJAI KARO REIKMENIS

Iš Jungtinių Valstybių vėl bus leidžiama gabenti į sovietus lėktuvus ir ginklus

WASHINGTON. — Valstybės vicsekretorius Sumner Welles įteikė Sovietų Sąjungos atstovui Umanskiui raštą, kuriuo pareiškama, kad moralis embargo (draudimas) parduoti Sovietams lėktuvus, reikmenis karo įrankių gaminiui, lėktuvinių gazuolinę ir jo gamintojus, kaip ir jo gamintojų formulas esą panaikintas. Amerikos pirkimai ir gamintojai galės tuos reikmenis gabenti į Rusiją, gaudami valdžios leidimus.

Nors šis karo reikmenų prekybos atidarymas gali būti naudingas Vokietijai, kurį perka iš Sovietų Amerikos gaminius, bet Jungtinės Valstybės vis turės tų gaminių pilną kontrolę, nes be leidimų toks eksportas neleidžiamas, o leidimus juk galima sulaikyti, jei Sovietai pasirodytų nedraugiškais, ar perdaug kenkiančiais Jungtinių Valstybių interesams.

LIETUVOJE SUSTABDOMOS PENSIJOS

KAUNAS. — Socialinio ap-rūpinimo komisariatas praneša, kad pašalpus (kompensacijų) ir pensijų mokėjimas buvusiems valstybės ir savivaldybių tarnautojams, kariams ir karo invalidams sustabdomas. Todėl suinteresuoti asmenys prašomi nesilankyti tais reikalais komisariate. Kai bus atnaujintas pašalpus ir pensijų mokėjimas ar nustatyta kitokia mokėjimo tvarka, busi paskelbta per spaudą ir radiją. Ateityje pensijos bėsiandos mokamos pagal naujus (bolševikiškus) pensinavimo pagrindus. Tokiu būdu galima laukti, kad pensijos bus mokamos tikrai komunistų pataikams, o prieš bolševikus kovojusiems ir invalidais pavirtusiems Lietuvos laisvės kovų dalyviams jos bus atimtos. Tas pats likimas laukia nepriklausomos Lietuvos pensionuotų valdininkų bei tarnautojų.

GENEROLAS BIJOSI LEKTUVŲ

BELGRADAS. — Vyriausias Italijos kariuomenės vadkas Albaniijoje, generolas Ugo Cavallero nuvyko šią savaitę į karo frontą, keliaudamas per Jugoslaviją kaip paprastas inžinierius.

Sakoma, kad generolas bijojosi plaukti iš Italijos tiesiai į Albaniją, kad jo nepagautų bomba iš Anglijos lėktuvų.

TAIKOS APŠTALAS PRIETARIA KARIUI

CHICAGO. — Paskilbęs filosofas ir didelis taikos šalininkas Bertrand Russell viešai pareiškė, kad jis tik dabar įsitikinęs, kad laisvė ir nepriklausomybė galima palaikyti tik ginklo jėga. Nors aš per visą savo amžių buvau nusistatęs prieš karą, sako Russell, bet dabar matau, kad laisvė ir nepriklausomybė gali žūti, jei nesiginsime ginklo jėga.

PARYŽIEČIAMS LIEPIAMA PRIKASTI LIEŽUVIUS

PARIS. — Šiomis dienomis Paryžiaus policija suėmė per 50 asmenų valgyklose ir kavinėse už gaudinčių žinių skleidimą. Okupacinė vokiečių vyriausybė verčia prancūzus laikyti liežuvius už dantų.

KAMSATIS KAUNO AUTOBUSUOSE

KAUNAS. — Tarybų Lietuvos reporteris sako, kad darbininkams vykstant rytais į darbą, autobusuose esanti tokia spūstis, jog “mano plunksna nepajėgia ir aprašyti, kas darosi”. Darbininkams esantiems suplėšomoms net kelns. Tuo tarpu bolševikams rekvizavus autobusų didžiumą, daugiau paleisti į apyvartą nepajėgiama.

ANGLŲ KARIUOMENĖ PAĖMĖ TOBRUK ITALAI TRAUKIASI RYTŲ AFRIKOJE

Graikai laimėjo naujas pergales Albanijoje; paėmė 300 belaisvių ir sunaikino 100 sunkvežimių

REPUBLIKONŲ KANDIDATAS ISVYKO Į ANGLIJĄ

NEW YORK. — Republikonų partijos kandidatas į prezidentus pereituose rinkimuose Wendell L. Willkie išvyko į Angliją karo pažiūrėti. Willkie išskrido iš La Guardia Field į Portugaliją lėktuvu Yankee Clipper. Iš Portugalijos jis plauks į Angliją laivu per karo zoną.

Willkie sako, kad jis keiliauja kaip privatus pilietis ir tik savais reikalais. Su juo išskrido ir Dr. Cole, kuris prižiūrės Amerikos ligonines Anglijoje.

DAUG PAŠAUKTŲ, MAŽAI ISRINKTŲ

NEW YORK. — Einant Kongreso patvarkymu išmesti iš WPA darbų komunistus, nuo liepos mėnesio ikiol New Yorke buvo pašalinta iš darbų 365 asmenys, kurių 218 buvo priimti atgal vyriausybei paliepus. Tik septyniolika darbininkų buvo pripažinta šios šalies priešais ir jie pašalinti iš Viešųjų Darbų žinybos.

Lietuva skubiai rusinama

KAUNAS. — Prie sovietų Lietuvos valstybinės leidyklos išleistas specialinis rusų knygų skyrius.

ANGLIJA TURI 4,000,000 KAREIVIŲ GALI APSIGINTI IR PULTI KITUS

Ministras pirmininkas Churchill sako, kad nuo priešų veiklos jau žuvo 60,000 anglų

KULTŪRA, TIK NE LIETUVAI

KAUNAS. — Po ilgesnės pertraukos vėl išėjo mėnesinis žurnalas Kultūra, aplink kurį nepriklausomos Lietuvos laikais spietėsi vad. pažangesnieji sluoksniai. Naujoji Kultūra išėjo tokio turinio: S. Ravnin rašo apie “Sąjunginių tarybų socialistinių respublikų konstituciją”, S. Altšuleris — “Naująją Mediciną”, L. Geller — “Imperialistinis karas ir socializmas”, B. S. Deriabin — “Siela ir smagenys”, V. Bukin “Augaliniai vitaminai”, N. A. Nekrasov — “Britų kolonialinė imperija”, A. J. Sternfeld — “Tarpplanetinės kelionės ir žmogaus fiziologija”. be to, įdėta latvių rašytojo Upičio novelė “Klemenso Perjės mirtis”. Perskaitęs šį žurnalą, klausiu savęs, kodėl jis spausdinamas lietuvių kalba? Nei vienas lietuvis tame žurnale nerašo ir nei vienu straipsniu nepaminėta Lietuva.

KAS LAUKIA LAIMES LIETUVOJE

KAUNAS. — Tiesa paskelbė kažkokio A. Fogelio straipsnį, užvardintą “Aš matau prieš save laimingą ir gražią ateitį”. Deja, tikrai įvairūs Fogeliai okupuotoje Lietuvoje mato prieš save laimingą ir gražią ateitį...

KAIRO, Egiptas. — Sausio 22 d., po smarkių mūšių, Anglijos australiečių kariuomenė paėmė Libijoje italų stiprią tvirtovę ir uostą Tobruk. Pergalėtojas teko daug tūkstančių karo belaisvių ir visi karo pabūklai. Buvusioji Tobruko apylinkė Italijos kariuomenė skubiai traukiasi ir vakarus.

Anglijos laimėjimas Tobruke yra daug svarbesnis už Bardia ir Sidi Barrani, kurie buvo neseniai paimti. Spėjama, kad italai bus galutinai išvyti iš viso Viduržemio jūrų pakraščio Afrikoje.

Tobrukas — svarbiausias tame pakraštyje uostas, į kurį gali įplaukti ir didieji laivai. Turint šį uostą, anglams palengvės reikmenų gabenimas veikiančiai Afrikoje kariuomenei.

Pranešama, kad Afrikos ekspedicijoje dalyvauja su australiečiais ir Laisvosios Prancūzijos kariuomene.

Rytų Afrikoje italams taip pat nesiseka. Anglų spiriami italai visu frontu traukiasi nuo Kasalos į Eritreją. Kai kurios italų kariuomenės dalys bandė atsilaikyti Sudano-Etiopijos pasienyje, bet ir iš čia turėjo pasitraukti.

Graikai nesiliauja plėkę italus Albanijoje. Nepaisant didelių šaltų ir gilaus sniego, graikai šiomis dienomis paėmė apie 300 italų į nelaisvę ir sunaikino 100 sunkvežimių.

LONDON. — Anglijos ministras pirmininkas Winston Churchill pareiškė parlamente, kad dabar Anglija turinti paruoštos ir apginkluotos kariuomenės keturis milijonus. Ši milžiniška armija galinti ne tik apginti žemes ir namus Britanijos salose, bet ir kariuoti užjūriuose.

Kiek kariuomenės Anglija galinti siūsti į užjūrius, pareina nuo to, kiek bus turima laivų tai kariuomenei gabenti. Anot Churchill'o pareiškimo, per šešiolikos mėnesių šio karo laiką žuvo nuo priešų veiklos arti 60,000 Anglijos žmonių. Zuvusių pusė — civiliniai gyventojai.

Numatant ateinančią vasarą darbininkų trūkumą ūkiuose ir fabrikuose, vyriausybė sudarėsi organizuoto darbo kadras.

Laivyno valdyba paskelbė, kad, sugadintas priešų torpedos, ar minos, Anglijos laivas naikintojas Hyperion turėjo būt nuskandintas.

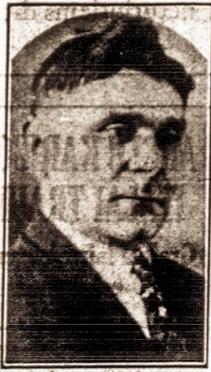
Vokiečių lėktuvai nesiliauja mėtę bombas Anglijoje, už ką angliai atsilygina bombomis Vokietijoje.

Šaudoma ir sovietiška policija

VILNIUS. — Einant tarybines pareigas, Vilniuje buvo pašautas ir mirė J. Žikas, Vilniaus milicijos valdybos kriminalinio skyriaus vyr. įgaliotinis.

ŽYMAUS LIETUVIO JUBILIEJUS

PHILADELPHIA, Pa. — Prieštatais metais mūsų mieste buvo keletas žymių įvykių, kurie verti įrašyti į memuarus. Tačiau šiuo kartą aš tik noriu pakalbėti apie vieną žmogų, Kazį Dryžą, kuris 1940 m. minėjo savo visuomeninio darbo 25 metų sukaktį. Kazys Dryža, kaip asmuo, yra kuklus, nereikšmingas, bet savo darbštumu pralenkęs daugelį ir iš pačių "žymesniųjų".

Kazys Dryža

Kazys Dryža gimė Lietuvoje, Rubežnikų kaime, Joniškių parapijoje, pasiturinčių ūkininkų šeimoje. Tėviškėje įgijo tik pradžios mokslą, bet visą savo gyvenimą, net ir tarnaudamas rusų kariuomenėje, kur jis buvo pasiekęs puskarininko laipsnį, siekė mokslu. Į Ameriką atvyko 1903 m. ir veiktisą tą laiką dirba vienoj vietinėj cukrus rafinerijoje. Jei norėčiau Kazio Dryžos visus lietuvių tautai nuopelnus sužymėti, turėčiau pasimoti knygą rašyti. Siame laikraštyje aš tegaliu stambiais bruožais tepaminėti pačius svarbiuosius jo darbus.

\$3,400. Suprasdamas spaudos naudą, jis patapo amžinu nariu šv. Kazimiero Draugijos Kaune. Tajgi, perskaitytus laikraščius, kurių pas jį daug atėina, siūsdavo į Lietuvą, kol ji buvo laisva. Prieš kelerius metus, kuomet Lietuvos šauliai stovytojosi nuosavų namų, vieno Dryžos rūpesčiu iš Philadelphia buvo pasiūta 1,000 litų auka. Už tai ir šėi kiti veikėjai tapo apdovanoti Klaipėdos Atvadavimo medaliais. Nors Kazys Dryža yra praktikuojančiu kataliku, vadinamas tiesiog bažnyčios pažiaba, bet jis niekada neatsisakė paremti auką ar darbu ir liberališkų žmonių gražių darbų. Tajgi jis yra žinomas ir amerikiečiuose, ir net turi padėkos liudijimą už parduotąjį amerikoniškų bonų anais karo laikais.

Kada aną didžiojo karo laikų Amerikoje įsikūrė Tautos Fondas, Kazys ne tik pats jam gausiai aukojo ir pirkė didelės vertės bonų, bet visą laiką išbuvo 21 skyriaus sekretorium, nereikalavdamas atlyginimo nei už rastišes išlaidas, nei už kelionę, važinėjant su bonais pas lietuvius. Visas išlaidas jis apmokėdavo savo paties pinigais. Per jo rankas fondo pinigų perėjo apie \$15,000. Pats vienas bonų išpardavė už

K. Vidikauskas.

KA VEIKIA BOSTONO LIETUVIAI

SO. BOSTON, Mass. — Sausio 5 d. įvyko Bostono Komiteto Kovai už Nepriklausomą Lietuvą draugijų atstovų susirinkimas. Šis komitetas, susidedas iš vietinių draugijų turi tikslą bendrinti į vienetą organizacines pajėgas darbu ir kovai už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Susirinkime buvo kalbėta vietinėmis aktuacijomis. Vienas iš svarbiausių klausimų. Vasario 16-toji. Komitetas esąs užsibrėžęs platesniu mastu paminėti Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 23-ias sukaktuves. Mirtėjimas įvyks š. m. vasario 16 dieną, 3 val. p. p. Municipal salėje, So. Boston, Mass.

Šios sukaktuvės yra skaudžios kiekvienam geros valios lietuviui, nes mūsų tauta neteko brangiausio turto t. y. savo laisvės ir nepriklausomybės. Mūsų broliai okupuotoj Lietuvoj švęs tautos šventę tik savo jausmais ir mintimis. Mes, Amerikos lietuviai, neprivalome nusiminti, ar patekti į desperaciją, bet mes turime, su dvigubu pasiryžimu ir pasiaugojimu švęsti tautos šventę su vilimti, kad 24-tose sukaktuvėse bus Lietuva laisva ir nepriklausoma.

Jaunimo darbai ir aukos
Sausio 11 d. įvyko Lietuvos Jaunimo Ratelio metinis susirinkimas. Siame susirinkime užėmė vietos perrinkta š. m. valdyba, kurios sąstatas yra toks: pirm. — K. Meriškevičius, vicepirm. — P. Miliauskaitė, sekr. — A. Matjoška, kasininkas — J. Sinkus. Valdybos nariai: J. Baltušis, J. Pilipaitė ir O. Pasausytė. Ratelio sekretorius teikė metinę peržvalgą, kurį sutrumpinus yra tokia: L. J. R. praėjusiais metais turėjo 12 susirinkimų. Kiekvieno susirinkimo programoje buvo meno dalis, kurią nariai užpildė referatais, dainomis, kalbomis ir deklamacijomis. Specialiai buvo paminėta su atitinkamomis programomis šios šventės: Vasario 16-ta Lietuvos Nepriklausomybės šventė, gegužės 12-ta Mo-

tinios Diena, liepos 17-ta Dariaus ir Girėno tragingo žuvimo diena ir kt. Kovo 3 d. L. J. R. scenos mėgėjai, Lyno draugijų kviečiami, suvaidino dvi komedijas: Meilės elektrą ir Mirta Cincbiraitė. Vaidinėjant, gavę kelionpinigius \$7.00 paaukavo vilniečių sušelpimui. Anksčiau ratelis buvo aukavęs \$100. Viso labo 1940 metais paaukota vilniečių šelpimui \$107. Rusams okupavus Lietuvą, birželio 26 d. L. J. R. iniciatyva buvo suauktas Lietuvos reikalas So. Bostono lietuvių visuomenės veikėjų susirinkimas. Aptarus tragingą tėvynės padėtį, buvo išrinktas laikinis komitetas, kuris atliko jam pavestus žygius ir vėliau tapo perorganizuotas į pastovų dabartinį komitetą, t. y. Bostono Komitetas Kovai už Nepriklausomą Lietuvą. Rugpjūčio 4 d. L. J. R. turėjo bendrą gegužinę su Worcesterio Lietuvių Jaunimo Meno Rateliu. Šioje gegužinėje buvo priimta du svarbūs nutarimai: 1) išleista atsisaukimas į Amerikos lietuvių visuomenę, 2) pareikšta protestas rezoliucija prieš Lietuvos okupantę — Sovietų Sąjungą.

Reik pažymėti, kad ši rezoliucija, J. W. McCormack dėka, buvo J. A. V. 76-to Kongreso įvertinta ir įtraukta į "Congressional Record Appendix" (No. 150 pusl. 16115).
Skaitytas laiškas nuo Lietuvos garbės konsulo adv. O. A. Salnos. Laiške išreikšta padėką ir atkreipta dėmesys į dabartinę sunkią tremtinių padėtį Vokietijoje. Jaunimas išklaušęs laišką, kaip visuomet, taip ir dabar jautriai atjautė tėvynės ir brolių reikalus, tad, be jokių diskusijų, nutarė iš kuklios savo kasos paaukoti \$25. Jaunos ir mažos organizacijos auka — tik lašas jūroje. Bet tegul dažnai krinta iš kiekvienos organizacijos tokie lašai, sulig jų narių skaičiaus, tai mes tikrai išgelbėsime ir sušelsim visus savo brolius.
A. Matjoška.

Koncertas pavergtos Lietuvos gelbėjimo naudai

AMSTERDAM, N. Y. — Amsterdamo lietuvių draugijų komitetas, sausio 26 d. Lietuvių salėje, Amsterdame, rengia didelį koncertą, kuriame dalyvaus žinomas dainininkas artistas Aleksandras Vasiliauskas iš Brooklyno, taip pat visiems Amerikos lietuviams gerai žinomas artistas Juozas Olšauskas. Be jų dar alyvauja: S. Kučiūtė, sopranas, Vera Motejūnaitė, pianistė, Leonas Rezeskis, smuikininkas.

Mikas Kerbelis, vietinis veikėjas publikai paaikšins koncerto tikslą ir ves programą. Amsterdamo lietuvių draugijų komitetas susitvėrė po Vilniui Vaduoti Sąjungos likvidavimo. To komiteto tikslas yra sustiprinti savo apylinkėje akciją kovoj už Lietuvos nepriklausomybės atgavimą.

Rengėjai nuosirdžiai kviečia visus Amsterdamo ir apylinkės lietuvius į šį didįjį koncertą, sausio 26 d., sekmadienį.
K. J.

LAUKIAMA DARBU KASYKLOSE

SUGAR NOTCH, Pa. — Čia buvo uždarytos anglų kasyklos. Vienos uždarydė, kaip išsibaigė anglis, o Glen Alden Coal Co., užsidarė gal užtai, kad jos darbininkai per daug laikėsi prie unijos.

Dabar Sugar Notch kasyklos pradės vėl dirbti. Kelios dešimtys darbininkų jau taiso kelius, tvarko keltuvus ir kitus paruošimus daro. Laukiama, kad netruku prasidės darbai.

Šis miestelis yra už penkių mylių nuo Wilkes Barre, kur susikuopęs gana didelis biznis centras. Nepaisant didesnio miesto artumo, lietuvių stengiasi čia sukurti savitovę gyvenimą: jie turi čia savo bažnyčią, susivienijimų kuopas, ir, reikia pasidžiaugti, neturi komunistų. Pereitose balsavimuose buvo paduotas vienas balsas už komunistų partiją, bet dabar ir to balsu negirdėti. (Spec. kor.)

KANADOS TARYBOS SUSIRINKIMAS

TORONTO, Canada. — Šį šeštadienį, sausio 25 d., 8 val. vakare, lietuvių parapijos salėje, Toronto, Ont., įvyks svarbus Kanados Lietuvių Tarybos rėmėjų ir simpatikų susirinkimas.

Tarybos Vykdomasis Komitetas patiekė raportus iš pareiktų metų veiklos ir referus ateities veikimo klausimu. Į šį taip svarbų susirinkimą kviečiame visus mūsų sąjūdžio rėmėjus ir simpatikus būtinai atsilankyti.
K. L. T. Valdyba.

MASSACHUSETTS LIETUVIŲ KONFERENCIJA

WORCESTER, Mass. — Šio miesto Lietuvai Remti Draugija šaukia Massachusetts valstybės lietuvių konferenciją, kuri bus sausio 26 d. Lietuvių Ukėjų Klubu salėje, 12 Vernon St., Worcester, Mass.

Šią konferenciją remti pasižadėję ir savo delegatus jau paskyrė šios organizacijos ir draugijos:

SLA 355 kuopa, Walpole, Moss., SLA 57 kuopa, Worcester, Mass., Sv. Liudviko Draugija, Worcester, Mass., Lietuvių Piliiečių Klubas, Hudson, Mass., SLA 355? kuopa, Norwood, Mass., ALT Sandaras I apskritis, Lietuvių Piliiečių Klubas, Athol, Mass., Lietuvių Balso Draugija, Dorchester, Mass., DLK Vytauto Draugija, Stepono Dariaus Postas, Lietuvių Piliiečių Są-

"DŽIAUGIASI" PRO AŠARAS

(Laiškas iš Lietuvos)

Mylimoji Drauge!

Gavau Jūsų laišką iš Amerikos. Tai stebuklai. Visi dalinomės tą popierėlį ir džiaugėmės. Apie save neturiu daug ką rašyt, tik kad čemodaną turui, tai yra mano visas turas. Dirbti reikės, — kas nedirba, tas neturi, o aš jau nieko neturiu. Prašau nieko nesijust, jeigu badaučiau, tai tuomet, bet kol kas nereikia. Sak, kad bus gerai darbininkams, tai aš ir džiaugiuos. Suprask Miela Drauge, ką rašau ir žinok, koks mano gyvenimas skaudus. Tarnaut turu eit. Ar suprantat?

Pas mus valdžia pasikeitęs, tai beveik visų turtai suvalstybtinti. Tai bus viskas. Atraišk viską.

Mažas kariuonikas pats save užkariavo

FAIRVIEW, N. J. — Sausio 11 d. pradžios mokyklos mokinys P. Sgambati, 11 metų, atsinešė į mokyklą 38 kaibiro užtaisytą šautuvą ir, pradėjęs pamokoms, pradėjo jį krapštinėti, pasidėjęs ant kelių. Staiga šautuvas iššovė ir kulka pervėrė paties vaiko koją. Kol vaikas nuvežė į ligoninę, nutekėjo labai daug kraujo. Nors jo tėvas davė transfuzijai savo kraujo, bet vaikiukui vis dar gresia mirtis.

Vaikiukas sako, kad jis šį šautuvą radęs močiutės kambaryje ir atsinešęs į mokyklą su tikslu nušauti mokytoją, nes ši per daug jį kankinanti. Kišeniuose vaikiukas turėjo 50 sovinių. Tą amuniciją jis irgi buvo paruošęs kovai su mokytoja, bet visa strategija nepavyko ir kariuotojas pats save užkariavo.
J. Grabauskas.

SERGA DARBSTUS VIENYBININKAS

PHILADELPHIA, Pa. — Jau antra savaitė serga infliacija daug Vienybei pasidarbavęs veikėjas Antanas Tvaranavičius, SLA 135 kuopos pirmininkas ir SLA 370 jaunuolių kuopos globėjas. Ligonis gulia namuose, 5100 Pennway Ave. po daktaro A. P. Doro priežiūra. (J. V. G.)

Hartford Ave. Lunch

A. SVIRINAS, sav.
Geriausios rūšies likeris, vynas ir alus
Mūsų restorane patiekiamas puikiausias maistas
Visados draugiška nuotaika, skubus ir geras pataravimas.
36 Hartford Avenue, New Britain, Conn.
Tel.: 6639

Viktoras Abeciūnas

Lietuviški skilandžiai, dešros, bekonai ir kitokie geriausios rūšies produktai išvažiojami po visas Connecticut lietuvių kolonijas.
Reikalaukite šių tikrai gardžių ir gerų produktų pas savo vietinį buterį.
385 Park Street, New Britain, Conn.
Tel.: 1481

1163 Stanley St. New Britain Ct.
C. GEDRAITIS, sav.
Ivairiausios rūšies gėlių įvairiausiomis progoms galite gauti šiame didžiuliam gėlyne
Tel.: 3826-W

Universal Package Store

M. S. DAUNIS, sav.
Ivairiausių rūšių degtinė, vynas ir alus
Kreipkitės į mus — geriausias pataravimas.
235 Elm Street, New Britain, Conn.
Tel.: 2036

PAUL USONIS

RESTAURANAS IR BARAS
Geriausios gėrimai ir alus
Pirmos rūšies maistas.
KVIEČIAME
642 Stanley Street, New Britain, Conn.

APDRAUDOS IR TURIZMO BIURAS

- Greitas ir saugus pinigų siuntimas į visas šalis
- Laivakortės greičiausiai laivais į visas šalis
- Generalinė apdrauda — namai, automobiliai ir t.t.
- Nuosavybių parduavinėjimas ir administravimas
- Pilietybės popierių reikalai
- Atliekami visi reikalai, kokiais tik kas kreipiasi
- Notaras — tvirtina visokius dokumentus

A. S. TREČIOKAS
314 WALNUT STREET, NEWARK, N. J.
Kampas Adams St.
TELEFONAS: MARKET 2-4867

Phone Market 3-5795 State Lic. W 65
FULL VALUE PRODUCTS DISTRIBUTORS CO.
39-43 KOMORN ST., NEWARK, N. J.
STASYS BUTKUS, Savininkas

GEO. EHRET'S EXTRA — IŠ KRANO ALUS
Daromas vien tik Ehret šeimos nuo 1866 m.
Alus, — Vynas, — Degtinė
Nespręskite Alų iš Vardo — Tikrai iš Skonio
Bandykite EHRET'S EXTRA Alų
ST. BUTKUS, vienintelis New Jersey valstybėje lietuvių, turintis valdžią leidimą urmu (Wholesale) parduoti alų, degtinę ir vyną. Todėl visi užsienyčiai sau reikalingų gėrimų per S. A. BUTKAUS kompaniją.

TARZANAS IR TARZELĖ

MARIKA SPRANG FORWARD, TO KILL OR BE KILLED IN TARZAN'S DEFENSE, BUT THE APE-MAN HAD ALREADY MASTERED HIS ASSAULT!

"MIGELIUS! THE GIRL EXCLAIMED, 'WHY DID YOU TRY TO KILL TARZAN?' 'BECAUSE I'VE HAD NO RIVAL!' PRINCE MIGUEL SPARKLED.

OUR FATHERS BETROTHED US, BUT I'LL NEVER MARRY YOU! MARIKA SCOFFED, 'NOW GO!'

MIGUEL LEFT, BUT HIS MIND AND ENVOUS HEART WERE FILLED WITH THOUGHTS OF REVENGE!

44. — Kaip įezinta tigrė, Marika puolėsi prie besigrimančių, pasiryžusi su savo peiliu perverti užpuoliko krūtinę. Bet tuo tarpu Tarzanas jau stipriai laikė abi užpuoliko rankas, kurios negalėjo jo kliudyti.

"Migeliu!" — sušuko Marika ateiviui. — "už ką tu norėjai nužudyti Tarzaną?" Užpuolikas piktai atsakė: — "Dėl to, kad aš nemėgstu prie laidinių! Aš esu kunigaikštis ir nenuleisiu niekam visame, o ypač meilėje!"

Marika dar pūkiau suriko: "Nors mūsų tėvai mudu sužadavo, bet aš niekuomet neteksiu už tavęs! Išitėmyk tą gerai, kunigaikšti Migeliu, dabar ir ant visados! Dabar eik lauk ir išmesk iš savo galvos mintis apie mane!"

Migelius išėjo, bet Marikos ne tik neišmetė iš savo galvos, bet savo širdyje jautė tokį pyktį, kokio dar niekad nebuvė turėjęs. Jo nedoras protas skubiai planavo žiauriausią keršą nieko nekaltam Tarzanui.

Edgar Rice Burroughs

Ziūrėkite —
Tarzano apysakos
tęsinys
trečiame puslapyje

NE TUO KELIU EINAMA

Klausimą, ar tuo keliu eina Lietuvos vadavimo darbas, pagrafinę spaudoje mus skatina faktas, kad, nors jau praėjo daugiau pusmeisio laiko, o Lietuvos vadavimo darbas, atrodė, dar ne kažin ką pasistūmėjo priekin, ir, nepalyginamai, yra atsilikęs nuo kitų tautų to paties atlikto darbo. Tos pat nuomonės yra ir visų mūsų lietuvių srovių "vadai" ir "paprastieji mirtingieji". O kas dar blogiau, kad kelias, kuriuo einama į šį tėvynės vadavimo darbą, neatrodė, kad žadėtų per didelį pasisekimą ir ateityje.

Reikalas toks, kad pavaižinėjus po lietuviškiasis kolonijas Amerikoje, o taip pat pasiskaičius įvairių srovių lietuviškąją spaudą, bei tų srovių vadovybių nutarimus, gavosi įspūdis, kad daugelis gerų Amerikos lietuvių, įjaudami reikalą prisidėti prie tėvynės vadavimo darbo, principu prie jo prisideda ir darba yra pradėję, bet... vis tik nepaaukoja tiek energijos ir aukų tam sunkiam tiesioginiam tėvynės vadavimo darbui, kiek jų paaukvoja siauresniam tikslui, būtent: savosios srovės populiarinimui arba kiek pasistūmimo yra paaukoję 1918 metais, kada nebuvo statomas klausimas, kurie daugiau padarė.

Netikslus kelias

Nieko nebūtų galima pasakyti prieš šį kelią, ar metodą, varyti tėvynės vadavimo darbą, jei jis padėtų tam darbui, bet štai jau tik keletas stambesnių faktų rodo, kad pasirinktas kelias netikslus ir, užuot darbą skatines, jį griauja.

Lietuviškosios srovės, sutarusios dėl bendro tėvynės vadavimo fronto dar, kaip konstatavom, į tą darbą pilnai neįsitraukusios, savo veikimo pradžioje jau, nors sakosi dirbą bendrą darbą ir kviečia prie jo prisidėti visas grupes, vistiek įvairiomis progomis stengiasi viena kitai pakenkti, pamiršdamos, kad tuo labai ir labai daug pakenkia pačiam bendrajam darbui. Vienų kiti įtariami, kad vadavimo darbas rimtas su Respublikos Prezidento A. Smetonos "diktatoriškumu", kitų pasieptai veikiama, kad tik tie Lietuvos pabėgėliai — tremtiniai yra kankiniai, pasigalėjimo verti, kurie nebūvo įsitraukę į organizacijų veikimą Lietuvoje, kurioms vadovavo A. Smetona, likusieji atrodė, tik bereikalingas balastas; kad tik jų darbas vertas palaikymo, jog nurodoma net procentais kokios srovės žmonės turėtų darbu vadovauti. Aišku, kad prie tokių veikimo metodų sunku toms srovėms surasti bendrą kalbą ir permažai yra įvertinama ta žala, kuri gali būti padaryta bendrajam darbui einant tokiu keliu.

Nors žinome, kaip sunku būtų atsakyti toms srovėms nuo savųjų pasirinktų veikimo kelių, bet kada jie yra klaidingi, mūsų giliu įsitikinimu, verti viešai pasvarstyti ir reikiami kryptimi taisyti.

Žala Lietuvos vadavimui

O, aukščiausiai minėtų srovių keliai netikslūs su žala Lietuvos vadavimo darbui, štai kodėl:

Mes skaitėme spaudoje socialistinės srovės nutarimus "nelaikyti A. Smetoną Lietuvos Respublikos Prezidentu, nes juo nebuvo ir nėra, o buvo tik Lietuvos diktatorium".

Ar ištikrųjų A. Smetona buvo Lietuvos diktatorium? Nors šių eilučių rašytojas nebuvo A.

Smetonos kurto nuo 1926 m. režimo šalininku, bet kada tas A. Smetona ir jo buvęs režimas Lietuvoje stoja skersai kelio Lietuvos vadavimo darbui dėl jo neva buvusios Lietuvoj "diktatūros" turio atskaityti tiesos vardu, kad juo nebuvo. Jeigu laikyti, A. Smetoną "diktatorium" ir jo buvusį režimą "diktatorišku", tai jis — režimas turėjo atitikti kitoms Europoj esančioms diktatūroms, kurių Europoj netrūksta. Palygine, patysim, kokia klaidinga yra ta pažiūra.

Mes turime aiškias diktatūras Vokietijoje, Italijoje ir kad ir kaip komunistai įrodytų, kad tai "laisvių laisvė" — Rusijoje. Tų trijų diktatorių Hitlerio, Mussolini ir Stalino valdymas remiasi savo partija: Hitleris — nacionalsocialistų, Mussolini — fašistų ir Stalinas — komunistų. Tiesa, ten diktatoriai leidžia įstatymus, duoda įsakymus visai tautai ir valstybei, bet tik įstatymai ir įsakymai yra valdančios partijos programos vykdymas ir tais vykdytojais yra ne kas kitas, kaip tik tos partijos nariai, kurie ir sakosi valdą partijos vardu.

Lietuvoje nebuvo diktatūros

Palyginkim, ar buvo kas panašaus Lietuvoje? Ar randaime Lietuvoje valdantią partiją? Iš karto gali pasirodyti, kad taip, ja-valdantią partiją, atrodė, turėjo būti Lietuvių Tautininkų Sąjunga, su liniais. Bet Lietuvių Tautininkų Sąjunga to rolės, kurią daleiskim, jo atžalomis, padavina nacionalsocialistai Vokietijoje, fašistai Italijoje ir komunistai Rusijoje, visiškai nevaidino Lietuvoje. Reikia pasakyti priešingai, kad toji partija jau nuo pat 1929 metų buvo veik nuolatiniame konflikte su vyriausybės viršūne, atsieit, menamuojų diktatoriui. Net tais atvejais, kada Lietuvių Tautininkų Sąjungos nariai įeidavo į vyriausybę, jie vėliau, jau kaip vyriausybės atstovai, pareikšdavo, kad partija nėra valdantis elementas, kad vyriausybės politika nuolatine jauna ir remiasi tautos reikalaujama kryptimi. Taigi, matome, kad A. Smetonos kurto režimo Lietuvoje apibūdinimui kaip diktatūrai trūksta esminio elemento — vienos partijos vadavimo. Tai viena, o antra —

Į vyriausybę buvo kviečiama ir ji buvo sudaroma iš džiųjų srovių atstovų — koalicija. Tai, kur čia diktatūra? Tiesa, A. Smetonos atsiradimas Lietuvos vyriausybės priekyje kilo iš kariško perversmo 1926 metų gruodžio 17 d., ir tik vėliau konstitucijos nustatyta tvarka išrinktas Respublikos Prezidentu. Bet ir čia nieko stebėtino nėra, nes, jeigu gerai įsižiūrėti į pokarinę Europos valstybių evoliuciją, tai tą patį pamatysime visose valstybėse. Pradžioje, po Dižio Karo, nustatę savo konstitucinę santvarką — demokratiją su "seimų diktatūra" — seimokratija, vėliau pamatę, kad dėl perdidelio politinių partijų skaičiaus seimokratija išsigeria, keitė ta kryptimi savo santvarką, kad buvo stiprinama vykdomosios valdžios viršūnė — prezidentas. Tai įvyko ne tik Lietuvoj, bet ir kitose Pabaltijo valstybėse ir kitose demokratinėse, išskyrus Prancūziją — kuri paties būv. Prancūzijos ministro pirmininko Daladier pareiškimu tik dėlto daugiausia šiame kare nukentėjo, t. y., subyrėjo taip greit, dėlto kad jo reformos dėl partijų saivalavimo suvaržymo buvo jau pervėlos.

Juk, dėl tos evoliucijos — perversmo 1926 metais, sutarė visos Lietuvoje buvusios partijos (žinoma, išskyrus tuo laiku valdžiusią), tai šiandien tai iškelti svarstyti iš naujo neprasminga iš esmės, o ir formaliai paėmus, Europos konstitucinės teisės dėsniu remiantės — kiekvienas pavykęs perversmas yra teisėtas. Galų gale, jei mes šiandien turim gedint, kad po A. Smetonos 14 metų režimo Lietuvoj dar atsirado tokių kaip Paleckiai, Girros, Gedvilai ir kiti, tai 1926 metais prieš perversmą toki turėjo jau tada pilną laisvę, ir veikė, ir elgėsi taip, kaip jie šiandien, po 1940 m. birželio 17 d. Lietuvoje elgiasi, valdo.

Smetona Lietuvos prezidentas

Dar blogiau yra, kada tos pat srovės žmonių tvirtinama, kad A. Smetona nėra Lietuvos Respublikos Prezidentas. Tiesa, tokiu pareiškimu toji srovė išlaiko savo veikimo principą iš to laiko, kada A. Smetona prezidentavo Lietuvoje, bet ar pagalvama, kokia žala tokiomis nutarimais daroma bendram Lietuvos išvergės vadavimo darbui? Juk tokiomis nutarimais Lietuvos priešams įduodamas į rankas ginklas pasityčioti iš mūsų ir net tos pačios srovės partiją atstatyti Nepriklausomąją Lietuvą. Netikslu šiandien, nustojus Nepriklausomybės, statyti klausimą, kas buvo, ar yra, Lietuvos prezidentas, t. y., Antanas, Kazys, ar Aleksandras. Svarbu šiandien yra, kad me turime gyvųjų tarpe Lietuvos reprezentantų su pilnais įgaliojimais, kuris, atėjus laikui svarstyti tautų atstatymo problema, svarstantiems turės teisę ir galės pareikšti Lietuvos gyventojų troškimą ir valią. Tai, ar tikslu šiandien jo autoritetą dar mums patiems griauti? Mes sakome tūkstančiais kartų ne ir ne! Ir pradžioje, dėl jo pasisalinimo iš Lietuvos, jį pamerkę, šiandien, padėčiai išryškėjus, galim tik džiaugtis, kad esam geresnę padėty už tokiu pat likimo ištiktus kaimynus latvius ir estus, turėdami gyvųjų tarpe savąjį prezidentą, kurie, be kitko, nustojo ir savųjų prezidentų.

Pabėgėlių šelpimas

Arba vėl L. Kat. Federacijos Centro nutarimas steigti specialųjį komitetą Vokietijoje pabėgėliams šelpti. Tokie veikimo keliai, metodai, daugiavališki, kaip ir galės pareikšti Lietuvos gyventojų troškimą ir valią. Tai, ar tikslu šiandien jo autoritetą dar mums patiems griauti? Mes sakome tūkstančiais kartų ne ir ne! Ir pradžioje, dėl jo pasisalinimo iš Lietuvos, jį pamerkę, šiandien, padėčiai išryškėjus, galim tik džiaugtis, kad esam geresnę padėty už tokiu pat likimo ištiktus kaimynus latvius ir estus, turėdami gyvųjų tarpe savąjį prezidentą, kurie, be kitko, nustojo ir savųjų prezidentų.

Štai tik keletas stambesnių broūų-eilučių daug tūkstančių tikra prasme vieniam Lietuvos atstatymo darbui. Taigi, mes stovime truputį ant klaidingo kelio ir todėl, mūsų giliu įsitikinimu, mes dirbam, bet laukiam-nesulaukiam reikalingo atgarsio Lietuvos atstatymo darbe.

Teisingas kelias tikros-realios vienybės kelias. Reikia pasirodyti kilnesniais, pamiršti praecities klaidas ir nesuipratimus, simpatijas ar antipatijas (per sunkus laikas suvedinėti sąskaitas) ir dirbti turint prieš akis tik vieną — Nepriklausomą Lietuvą.

SUKILĖLIS MONTE

BOTHO GRAF V. KEYSERLINGK VERTĖ L. DAUKSA

(Tešiny)

— Tas šuo mėgino klausytis mūsų pašnekėsio, — pastebėjo Auktuma: — gaila, kad aš jo griežčiau nepaėmiau. Mes turime kalbėti tyliau. Eikš arčiau prie manęs. Kaip aš jau pasakiau, aš nuolat apie viską turėjau žinių, taip pat ir apie liaudies nuotaiką, nors labai ne lengva gauti jos pasitikėjimą. Tačiau jei vieną kartą jos paistikėjimas jau yra gautas, tai galima jaustis saugiau, ne kaip tūkstančio riterių globoje. Suteikdami savo liaudžiai daugiau veikimo laisvės ir tuo pačiu pakeldami jos sąmoningumą, mes sudarysime savo tėvynėje tokią keršytojų kariuomenę, kuriai jokia samdyta kariuomenė, jokie išdidžių riterių pulkai negalės atsispirti. Vokietijoje reikšmę turi tik riteris ir kunigas. Dabartinė santvarka yra taip įsisknijusi, jog apie jos pakeitimą be didelių sukrėtimų negalima nė galvoti. Mes gyvename su savo tarnais ir baudžiauninkais glaudesniuose santykiuose, ne kaip vokiečiai. Mes galėsime ir turėsime reikale rasti bendrą kalbą. Todėl aš nenustojau vilties, kad ir mūsų tauta susilauks dar geresnių gyvenimo sąlygų. Dievai mums padės.

— Pabuvęs Vokietijoje įkaitu, aš apie dievus arba dievybę galvoju kitaip, negu tu, Auktuma.

— Tebūnie taip, drauge Herkau. Mums mūsų dievai, tokie, kokie jie yra, pakankamai geri. Dėl tų dalykų nėra ko sukti sau galvos. Aš tikiu, kad tu vėl mūsų seniems miško dievams aukosi, kai pradėsi alsuoti mūsų miškų kvapu. Būk ištikimas tėvynei! Dabar ji yra parblokuota, tačiau gali atėti diena, kai ji pakils su Patrimpo, Pikuolio ir Perkūno vardais lūpose. Tada, kaip krikščionis — tu būsi vienas. Ar tu nori su melu į kovą traukti? Kova reikalauja įkarsčio. Jei mes susižavėsime krikščionybė, tai atsisakome savo laisvės. Tik pagonybės būdai, mes galime laimėti.

Ugnis prigeso. Danguje mirgėjo blanki Paukščių Tako juosta.

Montė žiūrėjo į susmukusią laužo liepsną. — Taip mes visi vieną kartą perdegame. Kad likimas būtų man maloningas ir pasiųstų galingą liepsną į krūtinę, o neleistų ugniai be naudos pedegti dėl vidinio silpnumo.

Auktuma sugiebė draugo ranką. — Didvyrio gyvenimas yra trumpas, Herkau. Aš nuėjau galingą gaisrą, kuris apims mūsų šalį; jis mus apvalys, nors mums tektų jo liepsnose ir žūti. Na, bet mikim. Rytoj tu išvysi tėvo namus. Tegū dievai tau duoda ramų miegą.

Draugai susišekojo savo goluus, įsisupo į antklodes, ir greit stovykloje įsiviešpatavo ne-trukdoma gili tyla. Tiktai tarpais pasigirdavo nakties paukščio šuktelėjimas ir sušlamėdavo medžių lapai, kai vėjo trūkis jais praeidavo. Ramiai spindėjo žvaigždės.

Kitą rytą anksti draugai nukeliavo toliau. Juos pasveikino skaištus rytas. Zolė švitėjo rasi. Miškas skambėjo nuo paukščių čiulbėjimo, ir saulė juokėsi dangaus mėlynėje. Artėjant kelionės tikslui, visus apėmė nesulaukiamas linksmumas. Dažnai sutrikdavo vilkstinės tvarka, ir tarnai leido ratu savo arklius; sukosi virsmų galvų ietys. Vienintelis žmogus, kaip atrodė, nedalyvavęs visuotiniame džiaugsmo, buvo Zamilis, kuris tylus, sustingusiais veido bruožais, sėdėjo ant savo žirgo. Jie paliko mišką ir pasiekė lygumą, padengtą ruožais. Kelias rados smėlėtas, ir sunkūs vežimo tekiniai smigo giliai į dirvą. Kelionė kiek sulėtėjo, dideliame iš nekantrumo degusio Montės gallesčiu.

Didingas milžinkapis atsivėrė jų akims. Niūriai kilo į viršų didžiuliai sienojai. Pamačius milžinkapį, Montės akys nušvito.

— Ar matai kapą, Auktuma? aš jį pažįstu. Dar vaiką tėvas dažnai vedžvosi mane su savim pro čia. Jis žinojo įdomių padavimų, kuriuos man pasakodavo, kai atsisėdavome ka-

po papėdėje pailsėti. Kapas greit išnyko iš draugų akių. Kraštas ėjo kalnuotas, ir arkliais dažnai būdavo sunku tempti vežimą į kalvas.

Staiga Montės ir Auktumos dėmesį atkreipė garsus tarnų šūkavimas. Šūkavimo priežastis buvo raitelis, kuris, pridengęs akis ranka, stovėjo ant netolimos kalvos.

Montė liepė vilkstinei sustoti. Kai kurie raitelį įtarė esant žvalgą ir bijojo, kad iš už raitelio greit pasirodys didesnė gauja. Betgi, spėliojimais besidalijant, raitelis staiga paleido arklį nuo kalvos ir pasuko į gurguolės pusę.

— Ar tas vyrukas pablūdo? — šuktelėjo Auktuma nustebęs.

Smarkia žovada lėkė raitelis į sustojusius; netoliese vikriū judesiu apuko arklį, džiaugsmingai šuktelėjo ir vėl paspaudė atgal.

— Koks čia neregėtas nutuktgalvis? — paklausė Montė nustebęs.

Tačiau dabar tarnai nuleido savo ietis. — Tai yra Getka, jūsų tėvo tarnas pone! — šuktelėjo vienas jų. — Jam, matyt, pavesta pranešti apie atvykimą.

— Na, tas vyrukas tikrai nesutūzės, — tarė Auktuma juokdamasis.

Raitelis dar kartą pasirodė toluoje, pasukė dingo slėnyje. Pamatę, kad jie jau yra laukiami, keleiviai dar labiau sukruto. Jie perkeliavo lygumą ir važiuavo toliau pakenciamu keliu per šviesų skroblių mišką, o po kurio laiko žalioje vejoje jų akims atvirė Valevona.

— Ana, tavo tėvo namai! — šuktelėjo Auktuma.

— Šventoji tėviškė, — surkia alsuodamas, pratarė Montė. Vienu žvilgsniu peržvelgė jis tvirtą rąstų pylimą, kiemą ir iš netašytų, sunkių rąstų suręstą didelį namą. Per platų griovį buvo nuleistas tiltas.

Sparčiai ėmė bėgti žirgai; jie užuodė arklidę. Tarnai pakėlė ietis ir džiaugsmingai šūkavo. Pagaliau atėjo lauktoji valanda, kai vežimas nuriedėjo tiltu. Montė jautė, kad jo akys privino asarų. Jiems įvažiuos į kiemą, vilkstinę apsiatė tarnai ir tarnaitės, o vežimui sustojus, pro duris išėjo Montės tėvas ir Nomėda. Draugai išsoko iš vežimo, ir kitą akimirką keturi žmonės jau stovėjo apskabinę. Igal laike apkabinę tėvą Montė, kol pagaliau išsuko iš kiemų savo teisių, prieš tai su kaistančiais skruostais pasveikinusi Auktumą iš kelionės. Net ir senoji šeimininkė Ualga negalėjo atsistūmėti, nes ji vėl išvydo Herkų Montę, kuri jau jo vaikystėje buvo pamilusi. Mažasis, mitrusis Getka nušvito iš džiaugsmo, kai jamė Montė pažino drausį raitelį ir pagyrė už greitą gurguolės susekimą.

— Sveiki atkeliavę, — susuko Montės tėvas. — Eikit į vidų. Nusivalykite ilgos kelionės dulkes ir pasistiprinkit. Valgis paruoštas.

Kieme viešpatavo didelis sambrūzdias. Tarnai sveikinosi tarp savęs, dalinosi įspūdžiais, ir tarnaitės namus puošiant šviežiais žalumynais, Ualga nuvedė jaunuolius į maudymosi būstinę. Nusiplovę ir atsigalvinę, draugai nuėjo iškilmingų vaišių. Prieš atsisėdant, Montė pabučiavo mylimo tėvo rankas ir sesers kaklą. Tačiau Auktumai Nomėda atkišo savo gajas lūpeles. Montės sesuo tinkamai ėjo prieš eilę metų mirusios namų šeimininkės pareigas, dalijo valgius ir pilstė gerimus.

Auktuma sekė visus Nomėdos judesius blizgančiomis akimis. Ne vieną kartą vogčiomis spaudė jis savo draugo ranką. Tačiau linksmoms vaišėms artėjant į galą, jis staiga nulūdo ir prtilo. Montė gerai suprato, kas draugą slėgė, ir slapta išpytelėjo tėvui. Nomėda vos galėjo paslėpti savo sumišimą. Pagaliau Montė drąsinamai pažvelgė į draugą. Auktuma bejėgiškai žvilgtelėjo į jį. Dabar jis turėjo viešai pranešti savo santykius su Nomėda, ir ta pareiga jam buvo nepaprastai sunki.

(Bus daugiau)

TARZANAS IR TARZELĖ

NEXT MORNING ON DECK, MARIKA, PLUNGING HER ARMS ABOUT TARZAN, SEEKING TO Elicit A RESPONSE TO HER LOVE.

MEANWHILE, BOHGDU HAD RETURNED TO THE HOLD. IN THE EXCITEMENT HE HAD NOT TOLD TARZAN THAT JANE WAS ABOARD.

SLOWLY JANE RECOVERED CONSCIOUSNESS, SUDDENLY SHE SAT UP, "WHERE IS TARZAN?" SHE ASKED.

BOHGDU, NEŽINODAMAS APIE ŽMONIŲ PALINKIMUS IR MEILIŠKUS JAUSMUS, RAMIAI ATSAKĖ: "TARZANUI NEREIK TAVES. TARZANAS TURI KITĄ MERGĄ..." KVAILA BEZDŽIONIŲ! JI VISIŠKAI NEŽINOJO, KAD TUO PASAKYMU GRIAUJA KITŲ LAIME.

Edgar Rice Burroughs

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numery

45. — Kitą rytą Marika išsivedė apjakusį Tarzaną ant laivo dėnio ir pradėjo glebėkščioti, kad sukelti jame meilės jausmus. Jai buvo malonus Tarzanas, nors ir netekęs regėjimo. Bet Tarzanas laikėsi ramiai...

Tuo tarpu Bohgdu sugrįžo į laivo tuščią sandėlį, kur gulėjo apsvaigusi Janė. Besipešdama Bohgdu visiškai užmiršo atsitikę. Jos pirmiausia mintis buvo apie Tarzaną, dėl to ji skubiai paklausė: "Kur Tarzanas?"

Pajudinta Janė pamažu atsipeikėjo. Pamačiusi prieš save Bohgdū, ji staiga atsisėdo, apsidairė ir atsiminė, kas buvo atsitikę. Jos pirmiausia mintis buvo apie Tarzaną, dėl to ji skubiai paklausė: "Kur Tarzanas?"

Bohgdu, nežinodamas apie žmonių palinkimus ir meiliškus jausmus, ramiai atsakė: "Tarzanui nereik tavęs. Tarzanas turi kitą mergą..." Kvaila bezdžionių! Ji visiškai nežinojo, kad tuo pasakymu griauja kitų laime.

VIENYBĖ

Established 1886 LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY

Published by Lithuanian Press Corporation 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

JUOZAS TYSLIAVA, Editor-in-Chief

Subscription Rates table with columns for United States and Foreign Countries, and rates for \$2.50 and 3.00.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, New York. Under the Act of March 3, 1879.

PRENUMERATA METAMS table with columns for Jungtinėse Valstybėse and Kitose kraštuose, and rates for \$2.50 and 3.00.

Advertising rates on application

PREZIDENTO INAUGURACIJA

Pereitą pirmadienį Washingtonė iškilmingai įvesdintas į trečiojo termino tarnybą ikiol buvęs prezidentas Franklin Delano Roosevelt. Tai pirmutinis įvykis Jungtinių Valstybių istorijoje, kad prezidentas paliktas trečiajai tarnybai.

Šios šalies konstitucijoje nustatyta rinkti valstybės prezidentą keturiems metams. Geras prezidentas paprastai perrenkamas antrajai tarnybai. Bet buvo išgyvenusi tradicija, kad joks prezidentas nebuvo renkamas trečiajai tarnybai, nes tas rodytųsi nedemokratiška, lyg palinkimu sudaryti diktatorišką vyriausybę.

Dabar tradicijos visur neigiamos. Žiūrime tik praktiškumo. Paneigta tradicija liečianti ir Jungtinių Valstybių prezidento tarnybos normą. Prezidentas Roosevelt buvo tiek populiarus ir patinkamas, kad balsuotojų dauguma pasisakė už jo trečiąją tarnybą.

LAIPSNISKAS NAIKINIMAS

Atėjo iš Kauno laiškas datuotas gruodžio 12 d. Ant voko užlipinti jau rusiški pašto ženkleliai — vienas su Lenino, o kitas su alegorišku kačapo atvaizdu ir rusiškais parašais.

Tuo tarpu pašto antspauda likusi dar lietuviška. Bet reikia tikėtis, kad ir toji netrukus bus pakeista į KOBHO (skaitosi Kovno, o reiškia Kauną) jei tik pats Kauno vardas nebus pakeistas į kokį Josifvisarionovičgradą, ką bolševikai taip labai pratę daryti.

Taip laipsniškai naikinama viskas, kas buvo lietuviška.

O mūsų lietuviški komunisteliai vis dar nesiliauja skelbė lengvatikiams žmonėms, kad bolševikų "išlaisvintoje" Lietuvoje viskas lieka lietuviška, kad Lietuva laisva, Lietuva laiminga. Dabar gal jie pasakys: Kas čia tokio, kad Lietuvoje pašto ženkleliai rusiški? Sovietų Sąjungoje, prie kurios "savu noru" prisidėjo Lietuva, turi būt vienodas pastas, vienodi pinigai, vienoda vežiava...

Taip filosofuojant, galima juk pasakyti ir kas čia tokio, jei Lietuvoje viešpatauja maskoliai, kas čia tokio, jei Lietuvoje laipsniškai išnyks lietuvių spauda, lietuvių kalba, lietuviškos dainos, lietuviški papročiai? Kas čia tokio, jei nebus pačios Lietuvos?

Kas čia tokio? Mūsų komunistai gali pasididžiuoti, kad jie, stačiai į visuomenės akis bemeludami, visiškai neparaušta, nes jau jie kiauurai raudoni.

IŠ JUNGO Į PLĖŠKĖ

Gaunamomis iš Lietuvių Biuro Šveicarijoje žinomis nupasakojama, kaip Lietuvos okupantai pajungė darbininkus į naujos rūšies vergu.

Lietuvos darbininkai suskirstomi į kategorijas ir toms kategorijoms nustatyta darbo normos. Katra kategorija padarys per paskirtą laiką daugiau darbo, tai komisarai pasakys "molodie". O katra atsiliks, ta bus net baudžiama!

Faktus randame susovietintos Lietuvos organe Tarybų Lietuva.

Nustatomos minimalinės normos, kurias darbininkai turi išdirbti, nes priešingu atveju atskaitoma iš uždarbio.

Nors minimalinės normos dar ne visur galutinai nustatytos (tam paskirtas vieno mėnesio laikas), bet iš kai kurių davinų jau galima spręsti apie jų aukštumą. Tekstilės fabrike Kauno Audiniai paskelbtos vad. "socialistinės" lenktynės (kaip arkliai!). Joms buvo nustatytas minimumas, kurį šių kategorinių lenktynių dalyviai produkcijoje turėjo pasiekti. Darbininkai buvo suskirstyti grupėmis (brigadomis). Iš paskelbtų davinų matyti, kad nei viena grupė nustatyto minimumo nepasiekė. Geriausia grupė atliko 95,7% nustatytos minimalinės normos, po to seka "brigada" su 94,1%, o kitos visiškai atsiliko. Šis pavyzdys įtikinamai įrodo, kokios aukštos yra minimalinės normos, kurių neatlikę darbininkai turi mokėti net pabaudą.

O į Maskvą plaukia agitatorių pagamintos telegramos su padėka "mylimiausiam lietuvių tautos globėjui draugui Stalinui už išvadavimą iš kapitalistų jungo..." Išvadavo iš jungo, bet pakinkė į plėškę ir dar veža bizūnu.

Gražus išvadavimas!

NE IŠPAŽINTIS, BET PAAIŠKINIMAS

Atsakymai Nadui Raštenui

RASO DR. PIJUS GRIGAITIS Vyriausias Naujienų Redaktorius

Dėkodamas Vienybės Redakcijai už suteiktą man progą atsakyti adv. N. Raštenui, aš turiu, pirmiausia, pareikšti, kad patenkinti jo pageidavimą, išreikštą jo rašinio pabaigoje, kad aš išdėstyčiau nuomones apie socializmo teoriją, "pagal kurią būtų galima pilnai vykdyti socialistišką rojų." O aš tokios teorijos nežinau ir nesu girdėjęs, kad kas nors būtų ją sugalvojęs.

Tokių žmonių, kurie mėgsta apie "rojų" svajoti ir, besvajodami, įtikina save, kad "rojus" yra galimas, tiesa, visuomet buvo nemažai, bet aš nesu vienas iš jų. Nekalbu čia apie religinę mitologiją, bet man niekuomet neimponavo ne socialistinių "utopininkų" mokymai apie tai, kaip žmonija galėtų laimingai gyventi, nusikračius vargo, neteisybės ir priepauidos, jeigu tik koks nors maloningas valdovas ir įsteigtų tokią visuomenės santvarką, kokią aprašė prieš trejetą šimtų metų Thomas More arba vėlesnieji panašios krypties rašytojai Fourier, Saint-Simon, Owen ir kt.

Tos rūšies teorijos jau buvo seniai diskredituotos tuo metu, kai aš pradėjau sudėję žinti su socialistinėmis idėjomis (apie 19-jo šimtmečio pabaigą). Literatūroje, iš kurios aš apie jas patyriau, buvo pravedama mintis, kad socialistinė ar kitokia visuomenės santvarka žmonėms negali kada užsimano įsteigti. Visuomenė jeina tam tikras evoliucijos procesas, kaip ir gamtoje. Kaip žmogus negali pirm laiko gimti arba, užgimes, "persukti" per savo kūdikystės metus ir susyk pasidaryti subrendęs asmuo, taip negali ir žmonių visuomenė išsukti iš tų sąlygų, kuriose ji gyvena, ir visai kitaip persitvarkyti, pagal kieno nors patiektą "planą".

Šitai minčiai, atrodo, lyg ir prieštarauja, laiks nuo laiko įvykstančios čia vienoje šalyje, čia kitoje revoliucijos. Bet, giliau pastudijavus revoliucijų istoriją, o dar labiau — gavus progą susipažinti su revoliucija praktikoje (aš tokią progą turėjau Lietuvoje, daugiau kaip prieš 35 metus), pasirodė aišku, kad šitas "suolis" visuomenės gyvenime lrgi yra tik evoliucijos vaisius. Pirmą negu revoliucija pradeda darytis, visuomenėje turi būti įvykusios tam tikros atmainos, dirva jau, taip sakant, turi būti paruošta, sąlygos "subrendusios", — kitaip, tai net ir didžiausias revoliucionių pasiryžimas negali revoliucijos "išsukti" (prisiminkime, pav. Rusijos "dekabristų" sąmokslą arba "narodovų" herojiškus teroro žygius).

Antra vertus, kai revoliucija įvyksta, tai aplinkybės, kurios jai dirvą paruošė, nustato ir jos ribas. Toliau nuoskti, negu tos aplinkybės leidžia, ji negali, ir jeigu ji bando pertoli šokti, tai ji nusilaužia kojas arba nusisuka sprandą. Didžiąją Revoliuciją Robespierre'o teroras pavertė į Napoleono monarchiją; antrąją Rusijos revoliuciją teroristinė bolševikų diktatūra atvedė į Hitlerio glėbį!

Taigi ta "revoliucinių romantikų" įsivaizdavimą, kad visuomenėje galima padaryti "stebuklą", sulaužant jos natūralios raidos įstatymus, griauja, visiems žinomi praeities ir dabarties faktai. Ji griauja, pagaliau, ir kasdieninio gyvenimo patyrimas. Juk diena iš dienos mes matome ir, jau ilgiau gyvename, jau geriau patiriame, kad žmogus nėra tobulus tvarinys. Apie žmogaus ydas ir nusidėjimus, apie piktus atskirų asmenų ir grupių darbus, apie neapykantą ir žiaurumą kovoje tarpe partijų ir visuomenės sluoksnių, apie politikierių suktumą ir valdžių šunybes mes skaitome kasdien laikraščiuose ir girdime ant kiekvieno žingsnio. Tai kaip, to akivaizdoje, galima tikėti, kad tokie žmonės, su visomis jų silpnybėmis ir nedorybėmis, gali vieną gražią dieną susyk pradėti gyventi, kaip rojuje, nedarant jokių skriaudų kitiems? Jeigu kokia nors magiška jėga ir sugebėtų šitokį rojų įsteigti, tai žmonės, kokie jie šiandien yra, suėję į rojų, taip jį pribiatrotų, kad netrukus, jįsai nedaug kuo tesiskirtų nuo tos "ašarų pėkalnės", kurioje jie gyvena iki šiol!

Kad žmonės mokėtų gražiai tvarkytis ir būti laimingi kitiems, kaip draugai, jie turi pirmą išmokti branginti tuos daiktus, kurie daro gyvenimą malonų; jie turi suprasti, kas yra gera jiems, ne tiktai kai pas asmenims, bet ir kai visuomenės nariams.

Šitą supratimą teikia mokslas ir auklėjimas, o taip pat ir geras pavyzdys; nusizūre dami į kitiems, žmonės (ir tautos), tur būt, daugiau išmoksta, negu iš knygų arba iš paskaitų mokyklose. Svetimas ir auklėjimas žmonių ydas mažina, todėl mes galime tikėti, kad ateinančios kartos bus tobulesnės, negu dabartinė, ir galime tikėti, kad da nors ateityje žmonės bus taip toli pažengę protiniai ir moraliniai, kad jų tarpusavės

santykiai atrodytų, gal bus, kaip rojus, palyginti su tuo, ką mes matome šių dienų pasaulyje.

Bet šitoks tikėjimas geresne žmonijos ateitimi yra ne tūščia svajonė apie "rojų", o visai reali pažvalga, paremta blaiviu protavimu ir mokslu. Tai yra, trumpai sakant, tikėjimas žmonijos progresu. Tai visiems žinoma frazė, nes apie progresą kalba, ji giria, už jį stovi, ir nemaža jų dalis stengiasi vienokiu arba kitokiu būdu jį pagreitinti.

Prie šitų pastarųjų priklauso ir socialistai. Nuo kitų progreso šalininkų jie skiriasi vyriausia tuo, kad jie turi ryškiai suformuluotus uždavinius dabartinei žmonijos gyvenimo epochai ir nurodo aiškų kelią, kuriuo, jų įsitikinimu, žmonijai teks eiti, iki jį prieis artimiausią kryžkelę šitoje savo kelionėje. Bet kokį "laismės laipsnį" žmonija pasiekės, kuomet ji bus šitą etapą atlikusi, socialistai daug nesirūpi. Pagyvensime — sako jie — pamatysime, — jeigu to laiko sulauksime.

Šitame punkte socialistai su jokiais rojaus linksmybių pranasais nelenktyniuoja.

Seniau gambiausi "ateities laimes" piešėjai būdavo anarchistai. Kaip jie imdavo pasakoti, kad "po socialinės revoliucijos" visi žmonės bus absoliučiai laisvi — net valdžios nei policijos, girdi, ne-

turėsią! — Visi būsią social ir gardžiai pavalgę, gražiais drabužiais pasirenę ir t.t. ir t.t. — tai klausytojams net galvos apsvaigdavo nuo tų grožybių. (O pirmųjų krikščionių apaštalai, skelbdami komunizmą, dar žavingesnių vaizdų, pridėdami prie žemiškų gėrybių dar dangišką muziką bei angelų chorus!). Šias laikais tuos artistus stengiasi "subtynti" Rusijos bolševikai, kurie prižada net dvi saules savo komunistiško rojaus gyventojams: vieną saulę danguje, antrą — Kremliuje.

Stoti į rungtynes su šitos rūšies menininkais, socialistai, visai ir nbando, — nors tai, gal būt yra viena svarbiausių prižasčių, dėl ko tose šalyse, kur masės dar yra nepašviestos, Maskvos lakstinis Bolševikai žaidžia ant masės jausmų ir fantazijos, tuo tarpu kai socialistai mokina mases protauti, Naturalus dalykas, kad protiniai neišlavintiems socialistų mokslas atrodo "neįdomus".

Bet, matyt, ir adv. N. Raštenui socialistų teorija neatrodo "pilna", be rojaus muzikos. Tikiuosi, kad po šito mano paaiškinimo jįsai pradės manyti apie socializmą kitaip.

(Bus daugiau)

ŠIŲ LAIKŲ KEISTENYBĖS

Rusija ir Amerika, kaip rašo dienraštis N. Y. Journal-American, draugijos įstatybės. Ar girdėjote naujieną, kad Amerikos laisvose mokyklose vaikai mokomi bolševizmo? Ko čia stebėtis — juk bolševikai sakosi esą Amerikos geri draugai!

Pačioje Amerikos pašosėje stovi karo šmėkla, bet Amerikos pasiruošusi karui dar Mes'o komiteto pasakėlėmis, kurioms leidžia milijonus dolerių ir ramina visuomenę laisvos spaudos, laisvo žodžio ir susirinkimų įstatymais, ko sovietuose jau seniai nėra.

Sovietai iš viso vieko stengiasi padėti Hitleriui, kad užjau, kuri stropiai gamina karo gaminius savo kaimynei Vokietijai, o Vokietija tuos gaminius naudoja draugos Amerikai Anglijos naikinimui.

Amerika žino, kad Stalinas geras jos draugas (juk jis pats taip sako, kaip sako Lietuva ir komunistai). Dėl to Amerika siuntinėja iš Washingtono į Maskvą visokių sukaktuvių sveikinimus ir linkėjimus.

Amerika mato, kad sovietai badu dvasina milijonus savo žmonių, kurie kruvinu prakaitu turi maitinti raudonąją armiją, nuolat paruoštą puliti

svetimas valstybes (kaip buvo užpulta Lietuva, Estija, Latvija, o anksčiau Suomija), bet Amerika nieko nesako draugui Stalinui.

Amerika žino, kad bolševikų agitatoriai, penktosios kolonos nariai, įsireizę veikia, kad nuverti žmonių išrinktą valdžią ir įvesti savotišką diktatūrą, bet pasitenkina tik Diešo komiteto pasakėlėmis, kurioms leidžia milijonus dolerių ir ramina visuomenę laisvos spaudos, laisvo žodžio ir susirinkimų įstatymais, ko sovietuose jau seniai nėra.

Sovietai iš viso vieko stengiasi padėti Hitleriui, kad užjau, kuri stropiai gamina karo gaminius savo kaimynei Vokietijai, o Vokietija tuos gaminius naudoja draugos Amerikai Anglijos naikinimui.

Amerika žino, kad Stalinas geras jos draugas (juk jis pats taip sako, kaip sako Lietuva ir komunistai). Dėl to Amerika siuntinėja iš Washingtono į Maskvą visokių sukaktuvių sveikinimus ir linkėjimus.

Amerika mato, kad sovietai badu dvasina milijonus savo žmonių, kurie kruvinu prakaitu turi maitinti raudonąją armiją, nuolat paruoštą puliti

Amerika žino, kad Stalinas geras jos draugas (juk jis pats taip sako, kaip sako Lietuva ir komunistai). Dėl to Amerika siuntinėja iš Washingtono į Maskvą visokių sukaktuvių sveikinimus ir linkėjimus.

Amerika mato, kad sovietai badu dvasina milijonus savo žmonių, kurie kruvinu prakaitu turi maitinti raudonąją armiją, nuolat paruoštą puliti

Amerika žino, kad Stalinas geras jos draugas (juk jis pats taip sako, kaip sako Lietuva ir komunistai). Dėl to Amerika siuntinėja iš Washingtono į Maskvą visokių sukaktuvių sveikinimus ir linkėjimus.

Amerika mato, kad sovietai badu dvasina milijonus savo žmonių, kurie kruvinu prakaitu turi maitinti raudonąją armiją, nuolat paruoštą puliti

Amerika žino, kad Stalinas geras jos draugas (juk jis pats taip sako, kaip sako Lietuva ir komunistai). Dėl to Amerika siuntinėja iš Washingtono į Maskvą visokių sukaktuvių sveikinimus ir linkėjimus.

Amerika mato, kad sovietai badu dvasina milijonus savo žmonių, kurie kruvinu prakaitu turi maitinti raudonąją armiją, nuolat paruoštą puliti

Amerika žino, kad Stalinas geras jos draugas (juk jis pats taip sako, kaip sako Lietuva ir komunistai). Dėl to Amerika siuntinėja iš Washingtono į Maskvą visokių sukaktuvių sveikinimus ir linkėjimus.

Amerika mato, kad sovietai badu dvasina milijonus savo žmonių, kurie kruvinu prakaitu turi maitinti raudonąją armiją, nuolat paruoštą puliti

Amerika žino, kad Stalinas geras jos draugas (juk jis pats taip sako, kaip sako Lietuva ir komunistai). Dėl to Amerika siuntinėja iš Washingtono į Maskvą visokių sukaktuvių sveikinimus ir linkėjimus.

Amerika mato, kad sovietai badu dvasina milijonus savo žmonių, kurie kruvinu prakaitu turi maitinti raudonąją armiją, nuolat paruoštą puliti

Amerika žino, kad Stalinas geras jos draugas (juk jis pats taip sako, kaip sako Lietuva ir komunistai). Dėl to Amerika siuntinėja iš Washingtono į Maskvą visokių sukaktuvių sveikinimus ir linkėjimus.

Amerika mato, kad sovietai badu dvasina milijonus savo žmonių, kurie kruvinu prakaitu turi maitinti raudonąją armiją, nuolat paruoštą puliti

Amerika žino, kad Stalinas geras jos draugas (juk jis pats taip sako, kaip sako Lietuva ir komunistai). Dėl to Amerika siuntinėja iš Washingtono į Maskvą visokių sukaktuvių sveikinimus ir linkėjimus.

Amerika mato, kad sovietai badu dvasina milijonus savo žmonių, kurie kruvinu prakaitu turi maitinti raudonąją armiją, nuolat paruoštą puliti

Savaitė

P. GULBIS

Nerasykite...

Brooklyno burliokų gazietarašo, kad kas ten iš Lawrence, Mass. parašęs į Lietuvą savo broliui laišką, kad nekesty bolševikų valdžios ir kad čia Amerikoje tai valdžiai nuverstai renkami pinigai. Į tai brolis atsakė: "Tai, broliau, mes nenorime jūsų pinigų ir jūsų tokių laiškų. Jūs darykite ten, kur gyvenate, kaip jums patinka, o į mūsų Lietuvos reikalus nosies nekiskite".

Tas pentakojis, džiugaudamas, nuo savęs dar pridėda: "Jis (laiškas) svarbus todėl, kad praėjo tie laikai, kada mes galėjome mokyti Lietuvos žmones — net ir savo gimines". Žinoma, kad praėjo ir negrįs, kol azijatai iš Lietuvos nebus išvaryti. Firma, būdavo, rašyk, kad Smetona šloks, kad jis toks, kad tu Stalino saulės ilgies ir panašiai, nieks pašalinis tų laiškų neskaitydavo. Bet dabar jau tie laikai praėjo... Kiekvienas iš užsienio gaunamas laiškas atydziai Stalino seklų perskaitomas. Jei randa ką nepatinkama, tai tokį laišką įteikia poras GPU palodyvų ir ištardo tą žmogelį. Žinoma, jį teisinasi, kad nekaltas, jei tokius "blogus" laiškus gimines iš Amerikos rašo. Tada GPU palydovai pasako: "Jei taip, tai sėsk ir rašyk... mes padėsime..." Tai va kaip tokie laiška atsi-randa.

Tik tas, kas nori savo gimines į baidią nelaimę įstumti Lietuvoje, gali rašyti, kad "nuverskite Stalino okupacinę valdžią..." Gavėjui keli metai kalėjimo kaip ant delno, jei jis nemokės pasiteisinti.

Nesikeikite... Aną vakarą užsuku į vieną Brooklyno lietuvių žinomą karcėmą. Kaip ir visur, kur tik daugiau lietuvių susirenka, vyksta politinės diskusijos. Viename kampe keli vyrukai gerokai sūkautja ir karščiuojasi, tik vienas visai karštai sušunka: "Esi durnas, kaip ir tas Stalino bato aulais, todėl su tokiu nėra ko ir kalbėti..." — Ko taip piktai keikies? — sakau.

— Koks čia keikimasis... o pagaliau, kaip tamsta tokį žmogų bevadintum, kurs savo motinos žudikui užfundytų ir prie to dar imtų visiems girti, koks tas žmogžudys yra simpatiškas, geros širdies, gallesingas ir švelnus. Juk ir biau-riaušiuose keiksmuose nėra žodžių tokiame pavadinti...

Tai galva...

Bolševikų laikraštis rašo, kad "Lenino galvė bus kavinė, kurioj galės tilpti 15 svečių". Gal ta gazieta parašytų, kiek dar laisvų šalių mano sutrypti Stalino čebatai ir kiek vergų dar tilps į batų aulais. Kodėl negauna?

Vienas komunistų spaudos skaitytojas nusiskundžia, kad jis užprenumeravęs Brooklyno raudonąją gazietą savo giminėms Lietuvoje, bet tie vos viena numerį tegavę, o daugiau negauna. Redakcija aiškina, kad tai esą dėl karo.

Deja, dalykai visai kitaip stovi. Bolševikai, okupavę Lietuvą, aptvėrė ją lyg kokia kinų siena, kurią labai atydziai saugo, kad žmonės nesušiznotų, kas už tos sienos darosi. Brooklyno bolševikų gazieta nuolat polemizuoja su Lietuvos nepriklausomybės šalininkais. Vadinas, iš tos gazietos Lietuvos žmonės nežie-sioginiai sužinotų, kad užsienio lietuviai kovoja prieš bolševikus, ko okupantai bijo kaip ugnies. Dėl tos priežas-ties ir bolševikų gazieta į Lie-tuvą nebus įleista.

SAVAS PAS... SVETIMĄ!

Salta. Rausta nosys ir styra ausys važiuojant į darbą, ar grįžtanti namo. Namieje it gi ne visur šilta. Anglijai gana brangūs, o langai plyšiuoti.

Drebame. Tik ne visi. Štai ateina atvirukai nuo draugų ir pažįstamų iš Floridos, kiti iš Bermudų, ar Havanos. Tie laimingieji biznieriiai, ar jų žmonos, išsireidę voliojasi palmių pavėsyje, ar kepinais karštoje saulėje ant pajūrio smėlio.

Tokių vasarotojų sausio mėnesyje yra gan daug. Kas žiemą vien New Yorko apylinkėse lietuvių išvažiuoja ten pasidalyti heliolika moterų ir apie dešimtis vyrų. Kartais ir daugiau.

Kai kurie važiuoja savo automobiliais. Nuvažiuoja ir parvažiuoja. Tai jau jų reikalas. Pėsčias taip toli nesuvažkios.

Bet daugelis važiuoja traukiniams, autobusais, lėktuvais. Ypač į Bermudą, ar į Kubą galima tik skristi, ar plaukti.

Čia jau reikia transportacijos bilieto, ar laivakortės. Mūsų tautiečiai ir tautietės, žinoma, juos ir perka.

Tik nemanykite, kad tie tautiečiai laikosi garbingojo žūkiio "Savas pas Savą". Jie perka tuos gana brangius bilietus ir laivakortes visur kitur, tik ne lietuviškose įstaigose, nors visi gerai žino, kad Brooklyne yra Vienybės ir Ambraziejus keleivių agentūros, Newark Trečio-ko agentūra, Waterbury, Bostone, Lawrence, Montello, Cleavelande, Detroito, Chicagoje ir dar kai kur lietuvių biurai, kur parduodamos už oficiales kainas net tik laivakortės, bet ir geležinkelio, autobusų ir lėktuvų bilietai ir visas vietas, o ypač į kurortus, vasarvietes ir jūrų ekskursijas.

Bet mūsų gerbiameji biznieriiai ir visuomenės veikėjai, daug ir garsiai kalbėdami ir reikalaudami, kad visuomenė remtų vien tik lietuviškus biznius, net statydami prie gėdos stulpo tuos, kurie dar laiko savo skelbimus svetimų srovų spaudoje, patys ko ramiausiai ruošina tiesiai į "kompanijas", ar pas svetimus agentus, ir ten nusiper-

ka transportacijos bilietus, aplenkdami lietuviškas agentūras.

Tai kam čia dar dangstytis tuo saldžiu antfonu "Savas pas Savą"? Geriau jau giedotų džiazą "Savas pas Svetimą". Bent melagiais nepasidodytų. O Floridos saulutė, ar Bermudų smėlis vėsesnis nebus.

Lazda turi du galus. Visuomenė turi akis ir žiūrėti, kas aplink darosi.

Jei mūsų biznieriiai ir visuomenininkai kalba vienai-p, o elgiasi kitaip, tai ir lazda gali atsikreipti prieš juos kitu galu.

Visuomenė gali pasakyti: Jei jūs pas svetimus, tai ir mes pas svetimus. Nerūgokite. Ką sėjate, tą ir pjausite.

P. BUKŠNAITIS

JUBILIEJINIS VIENYBĖS

KONCERTAS

55 METŲ SUKAKČIAI PAMINETI ĮVYKSTA 1941 METAIS VASARIO 23 DIENĄ LABOR LYCEUM SALEJE, 947 WILOUGHBY AVE., BROOKLYN, N. Y.

POKYLIS BAYONNEJE

Sausio 11 d. suvirš 150 svečių iš Bayonne, Elizabeth, Jersey City, Brooklyn ir kitur susirinko sv. Mykolo par. sveitinėje pagerbti Aleksandrą ir Domicelę Marcinkus jų 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktuvių progą. Salė buvo gražiai išpuošta sidabriniais kaspinėliais ir šūkiu "25th Anniversary" virš scenos. Šis pokylis buvo suruoštas sukaktuviniams neįžinant.

Svečiams susirinkus ir prie stalų susėdus, celebrantai buvo atvežti į salę, kur jie buvo visų svečių pasveikinti ilgais aplodismentais ir linkėjimais. Prie garbės stalo, prie sukaktuvinių, sėdėjo jų vienintelė dukrelė Alice, vietinės parapijos klebonas kun. Stonis, svocia p. Gapsienė iš Elizabeth, pirslys p. Ralys ir vakaro vedėjas p. Bartkus. Vakarienių įpusėjus atvyko ir Jersey City lietuvių parapijos klebonas kun. Kemežis.

Puotą atidarė kun. Stonis su malda, kuris ir tarė žodį pasveikindamas pp. Marcinkus. Vakarienių metu p. Bartkus pristatė daug kitų kalbėtojų, kurių kiekvienas sveikino sukaktuvinius, nušvietė jų darbuotę lietuvių draugijų tarpe ir linkėjo jiems sulaukti dar daug daugiau linksmybų sukaktuvių. Daugelis kalbėjo, kad nebuvo jokio patriotinio darbo bayonniečių tarpe, kad nebūtų dalyvavę p.p. Marcinkai. Ir tai tiesa. Turbūt nėra nė vieno Bayonniečių ir aplinkinių lietuvių, kuris nepažįstų šios puotos pagerbtuosius.

Truputį apie pp. Marcinkus. Aleksandra ir Domicelė Marcinkai abu kilę iš Gailių kaimo, Lolių par., Raseinių apskr. Abu 1913 m. taip pat atvyko į Ameriką ir apsigyveno Bayonne. 1916 m. sausio 7 d. jie susituokė. Per visą laiką Marcinkai ryžtingai dirbo patriotinį darbą lietuvių tarpe Bayonne ir aktyviai dirbo lietuvių draugijų tarpe. Abu priklauso prie sv. Petro ir Povilo Draugijos ir Bayonniečių Amerikos Lietuvių Piliečių Klubo. Aleksandras Marcinkus irgi priklauso prie sv. Vardo Draugijos ir S.L.R.K.A. Domicelė Marcinkienė yra narė Rožančiaus Draugijos.

Skanūs valgius šiam pokyliui rūpestingai parūpino šeimininkės: V. Pocienė, M. Gurskienė, M. Gurskienė, M. Vaivadienė, P. Ralienė, Buivydienė ir V. Jasaitienė, iš Elizabeth. (T.)

VISI Į VIENYBĖS KONCERTĄ

Vienybės koncerto bilietų labai svarbu įsigyti iš anksto, nes tikimasi labai daug žmonių, o prie durų jų gali pritrūkti. Bilietų kainos į koncertą \$1.00 ir 75c., į šokių — 45 c. Bilietus galite gauti Vienybėje ir pas šiuos biznierių ir veikėjus:

Brooklyne:

B. J. Schegaus, 195 Grand St. X. Strumskis, 415 Keap St. A. Mikalauskas, 3296 Atlantic Ave.

J. Ginkus, 495 Grand St. J. Garšva, 235 Bedford Ave. A. Vikrikas, 123 Grand St.

J. Narvydas, Union Ave. Pas Moterų Vienybės nares: p. Kruchienė, p. Karvelienė, p. Bacevičienė, p. Šimėnienė, p. Shedlovienė, p. Atkočiaitienė, p. Strumskienė ir kitas.

J. Sneideraitis, J. Gudonis, Tautininkų Klubo narius.

Newarke:

A. S. Trečiokas, 314 Walnut Street.

VAJUS KOVAI SU PARALIUMI

Šią savaitę Didžiajame New Yorke prasidėjo vaju kovai su kūdikių paraliumi. Tą vaju suorganizavo Komitetas Prezidento Gimtadieniui švesti. Savanorių vajininkų suregistruota iki 50,000. Vajininkai išdalins visiems gyventojams kortelės, į kurias galima įlipinti pinigų. Tos užpildytos kortelės siunčiamos Jungtinių Valstybių Prezidentui į Vašingtoną, ar komiteto pirmininkui Keith Morgan, 50 E. 42nd Street, New York City.

Tos kortelės bus nuosirdžiausias prezidentui pasveikinimas jo gimtadienio progą, o surinktos aukos bus suvartotos kovai su baisiąja liga — kūdikių paraliumi (infantile paralysis). Tų aukų pusė skiriama tai apskrčiai, kurioje jos surinktos, o kita pusė — bendram priešparaliniam fondui.

ŠILDOSI FLORIDOJE

Vienybei ir brooklyniečiams atsiuntė sveikinimų iš Miami, Florida, Adelė ir Viktoras Buivydai ir V. Jurgelionienė, o iš Altoona, Florida, C. K. Braze su žmona. Jie ten maudosi, kuomet mes čia drebame kailiniuose.

NEW YORKAS RUOSIASI ORO KARUI

Šiomis dienomis ties New Yorku daromi dideli karo lėktuvų pratimai. Vieni lėktuvai neva puola miestą, o kiti jį gina nuo "priešų". Šiuose manevruose išbandomi visi įrankiai, taikomi oro karui. Galingi prožektoriai raizgo tamsią padangę, strateginėse vietose aparatai klausosi atlekiančio priešų, zenitinės patrankos statomos ir bando "užverti" miestą nuo lėktuvų ir kt.

Karo žinovai sako, kad New Yorko apgynimasis esąs labai geras. Kuomet jis bus dar pagerintas, joks priešas negalėsias miesto pasiekti.

Pereitą sekmadienį susivedė Agnė Kraučūnienė su Jimmy Zupka. Vedybinio gyvenimo 25 metų sukaktį iškilmingai minėjo sausio 16 d. Antanas ir Alena Šilinskai, 422 Menahan Street.

Naujų biznių atsidarė du. Alinę ir valgyklą vardu Green Star įkūrė savininkas Gyvis, 450 Grand Street, o radijo krautuvių atidarė Gudonis su Cepinsku, 111 Graham Ave.

DEGTINĖS KOVA NESILIAUJA

St. George viesbutyje posėdžiavo Federal Trade Commission, kuri svarsto degtinės smulkųjų pardavintojų asociacijos sąmokslą sudaryti naujas kainas ir pašalinti konkenciją.

Laukiama, kad komisija spręs buvusios prieš du metus Bostone monopolijų konvencijos rezolucijas, vadinamas "Buy American (pirk Amerikos gaminius)", kadangi tos rezolucijos, kaip spėjama, taikomos importuotojams.

VIENYBIETIS WASHINGTONE

Buvęs Vienybės administracijos narys ir Svedų Linijos liet. skyriaus vedėjas Vladas Mučinskas gavo tarnybą Vašingtone ir ten apsigyveno.

GEMA, SERGA, MIRŠTA

Per pereitą savaitę Brooklyne gimė 832 kūdikiai. Apkrečiamomis ligomis susirgo 482 žmonės. Daugiausia susirgimų buvo tymais — net 381, demėtąja šiltine 70, kokliušu 22, difteritu 6, tifu 2 ir meningitu 1. Mirė plaučių uždegimu 20, influencija 2, tymais 1, difteritu 1 ir automobiliai užmušė 5. Paprastomis ligomis mirė 477. Gyventojų prieauglius — 306.

Sergančių influencija yra 71.

PARK FLORIST

GELININKAS
MOTIEJUS MAŽEIKA, SAV.
79-01 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.
Tel.: Virginia 9-3112
Gėlės įvairioms progoms: laidotuvėms, vestuvėms, baliams ir t.t. Taip pat nuomojam palmas.

LIETUVISKA RESTAURACIJA BAR & GRILL

Gaminame amerikoniško ir lietuviško stiliaus valgius. Galima gauti Amerikos ir importuotus degtines, vyno ir alaus.

Lietuviškas kumpis, rūkyti kilbasai ir kopūstai galima gauti kasdieną

Joseph Zeidat
411 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

CLEMENT VOKETAITIS

Advokatas
50 COURT STREET
Brooklyn, N. Y.
TEL: TRIANGLE 5-3622

168 GRAND STREET
Tel.: Evergreen 8-7179

JUOZO MARTINAČIO Gėlių Krautuvių

272 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.
Gėlės vestuvėms, laidotuvėms ir kitoms progoms.
Tel.: Evergreen 4-8424

AR JAUČIATĖS NUVARGĘ — BE VIKRUMO?

SKAUDA GALVĄ—ISPUTE VIDURIAI? Kada tik užsikimša jūsų žarnos, išputa viduriai, dvikis kvapas, sunkina atitra, užtrūkimas, imkite FEEN-A-MINT. Tai malonus skonio liausuojama kramtomą gumą švelniai, bet tikrai išsugrūdo vidurius. Imkite element greit. Ryte jaukite tikrą palengvinimą ir atgausite vikrumą. Jūsų ir mūsų milijonai naudotojai nebrodžio FEEN-A-MINT. Jis tinka ir juvė mumi. Nusipirkite FEEN-A-MINT šiandien.

J. VAITULIONIS

PIRMAS LIETUVIS, Chiropraktas Gydytojas
307 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vak.
Nedžioms ir šventadieniams
Nuo 10 ryto iki 1 po pietų

REIKALINGA SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĖ

Reikalinga mergina vienų metų vaikui prižiūrėti. Kreipties į Vienybę, 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

UŽSIPRENUMERUOKIT DABAR VIENYBĖ

Seniausią Amerikos lietuvių laikraštį

IR LIETUVA

Nepriklausomą mėnesinį žurnalą

Metinė prenumerata už Vienybę ir Lietuvą:
Jungt. Valst. \$4.00
Kanadoje ir kitur \$5.00

Prenumeratai pinigų siųskite šiuo adresu:
LITHUANIAN PRESS CORP.,
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Visi, kurie užsiprenumeruos ar atnaujins VIENYBĖS ir LIETUVOS prenumeratas gaus dovanų gražų sieninį lietuvišką kalendorių.

SCHOLES BAKING, Inc.

LIETUVISKA DUONA — Geriausia duona

SCHOLES BAKING
532 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 4-8802

Lietuviška duona, pyragai ir įvairūs keikšai pristatomi į visas Brooklyno miesto ir aplinkės dalis. Mūsų duona pristatoma ir į kitus miestus. Mūsų kepykloje galite gauti vestuvių, krikštynų, gimtadienių ir kitokių iškilnių pyragų

VIENINTELĖ LIETUVIŲ BALDŲ KRAUTUVĖ

FURNITURE

409 ir 436 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel.: Evergreen 7-8451
MARIJA PETRAITINĖ IR SŪNŪS

Mes patys gaminame ir pardavinėjame geriausios rūšies baldus. Duodame lengvomis išsimokėjimo sąlygomis, be jokių nuosimčių.

Ateikite pasižiūrėti mūsų pardavinėjamų baldų ir, tyčia, palyginkite mūsų kainas su kitų krautuvių kainomis.

Jūs niekur kitur negausite pigiau, kaip Petraičių Krautuvių.

Jūs mokėsite už baldus, o ne už jų papuošimą.

7 dienos lietuviuose

Vaikams rašoma...

Nušvitau džiaugsmu, pamąčius vaikams skirtą Lietuvoj išseintą žurnalą Žiburėlį, kuris ten užgimė veik su Lietuvos nepriklausomum gyvenimu kartu. Populiarus jis buvo Lietuvos mokyklose. Kaime ir mieste jis buvo vaikams malonia dovana. Jame vaikūčiai galėjo minkinti savo plunksna, lavinti smegenis, spręsdžiant įvairiausias galvosuokus, skaitant populiaria kalba dėstomus mokslo dalykus. Prie jokios valdžios jį politikai nebuvo brukama. Reiškia, jis tebeims, jei jame matau spalvų 1 d., 1940 m. datą. Akys pasileidžia puslapiais.

Įžanginį žodį taria Svetimomis komisaras Ant. Venclova. Jis pareiškia pagarbą

mirusiam vaikų literatui Pr. Mašiui. Be kita ko jis sako: "... visa išsivadavusi Lietuvos TSR liaudis bus jam visuomet dėkinga. Jo kūryba artima naujosios socialistinės Lietuvos dvasiai ir reikalavimams".

Sekantis straipsnis irgi to paties komisaro. Sveikina vaikus, grįžusius į darbą. Čia vėl šaukia: "Nuosirdžiai sveikinu jus, Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos piliečius, įsinačius į laimingiausio pasaulio jaunimo seimą". Tikiu, kad iš jūsų užaugs puikių vyrų ir moterų, geri darbininkai... Raudonosios armijos kariai ir kiti mūsų didžiajai Tėvynei reikalingi ir naudingi žmonės... Mokytojai jums pasakos apie didžiuosius

kovotojus... mokysitės mylėti Tėvyne ir didžiuosius jos vadus. Tinginams ir apsilaidėjusiems, nedisciplinuotiems mokiniam, nebus vietos socialistinėje mokykloje".

Po jo Liūdo Giros žodis. Apie pastarąjį vyrą tiek daug skaityta, tiek daug mūsų pačių spaudoj matyta, kad aš tik netyčia užkliudau jo straipsny žodžius: "... buvusios Lietuvos valdžios vengte vengė darbo laudžiai, duoti gerų knygų... joms kaip tik patogiu buvo, kad liaudis pasiūlytų kuo ilgiausiai tamsi..."

Sitai kalbama pradžios mokyklų mokiniam, kurių amžius siekia nuo 7 iki 18 metų.

Liūdas Gira pats apie sa-

ve dar prieš 20 metų yra pasakęs, kad "iš daugelį ko sprėndžiant, gimti visai nesupranta. Ir gimiau tikrai per nesupratimą. Pasaulin atsiėmė su savimi be galo didelį troškimą laimės ir dar bene didesnę nemokėjimą prie jos prieiti". Ir blaškėsi Liūdas Gira pats savo žygius apgalvėdamas, nei sau, nei kitiems naudoti neatnešdamas. Šis jo gestas tik eilinis jo gyvenime bandymas "prikomis rątomis laimę pasigauti". Tik ar tikrai nuosirdžiai taip galėjo kalbėti Lietuvos mokyklų auklėtinis, lietuvių tėvų vaikų Ant. Venclova? Apie jį aš noriu abejoti. Aš noriu tikėti, kad jis sveikino Lietuvos vaikus jam jėga priimestais šūkiams, iš baimės okupantams.

Pr. Lapiene

VIENYBĖ

VIENYBĖS KONCERTAS JAU NETOLI

Dalyvaus žinoma dainininkė, operos artistė, Barbara Darlys-Drangelienė iš Chicagos

Vasario 23 d. visi laukia. Ne dėl to laukia, kad tai bus užgavėnių sekmadienis, bet dėl to, kad tą dieną bus jubiliejinis Vienybės koncertas į kurį sudarė lietuviai (ir lietuviškas) ne tik iš visos apylinkės, bet ir iš tolymų kolonijų. Mat visi žino, kad Vienybės pramogos būna gražios ir įdomios. O ši pramoga bus ypatingai graži ir įdomi, nes jos programoje dalyvauja žymiausias jėgos.

Tik paklauskite:

MARIJA KIZIŪTĖ, visų mylima kontraltė. Jos dainavimas sužavė kiekvieną klausytoją.

ANTANAS BANYS, švelnus ir galingas baritonas, visų svarbių koncertų pageidautinas dalyvis.

ANTANAS BANYS, baritonas

ALDONA STRUMSKYTĖ, jauna pianistė, apie kurios debiutą kalbėdami visi muzikos žinovai nemikėdama pasakė, kad ji esanti tikra žvaigždutė mūsų muzikos padangėje.

NAMŲ SAVININKŲ SUSIRINKIMAS

Šį penktadienį, sausio 24 d. Crescent Palace salėje, 3386 Atlantic Ave., Brooklyne bus namų savininkų organizacijos susirinkimas, kur siūloma apkalbėjimui valstybės legislacijos patvarkymai, arti paliečiantys namų ir nekilnojamojo turto reikalus.

Zinant, kad nekilnojamoji turta kas kart vis daugiau apdedami mokesčiais ir kitomis sunkenybėmis, svarbu visiems namų savininkams bendrai apkalbėti ir susipažinti su klausimais, kurie juos pačius daugiausia liečia. Tais reikalais ir rūpinasi East New Yorko Namų Savininkų Organizacija, į kurią gali priklausyti visi tie, kurie tik turi savus namus.

Šiame susirinkime bus renkama ir organizacijos valdyba šiemet metams. Dabar organizaciją veda pirmininkas J. P. Macialis ir sekretorius advokatas Cl. Voketaitis.

PILIEČIŲ KLUBO SUSIRINKIMAS

Lietuvių Amerikos Piliečių Klubas sekretorius Frank Vaitukaitis šaukia biznio skyrus motinį susirinkimą šį penktadienį, sausio 24 d. klubo patalpose. 280 Union Ave. Narių dalyvavimas būtinas. Bus pateikti klubo finansiniai raportai ir risami kiti svarbūs klausimai.

BROOKLYNAS TURS NAUJĄ AUTOSTRADĄ

Parkų komisijonierius Robert Moses reikalauja, kad New Yorko valstybės seimelis užgirtų skirti pusę milijono dolerių naujai autostradai, kuri prasidės nuo Union Avenue ir eis iki Huntington-Amityville State Highway. Pinigai bus išimti iš skiriamų parkams ir plantams 60,000,000 dol. fondo.

BARBARA DARLYS

BARBARA DARLYS-DRANGELIENĖ, chicagietė, Krauno operos auksabalsė solistė.

OPERETĖS CHORAS, naujo dirigento vedamas, pasirodys su atgijusiomis pajėgomis.

A. JEZAVITO ORKESTRAS, gros moderniskus ir tautiškus šokius.

TRUBADŪRŲ KVARTETAS (K. B. Kraučūnas, F. Morkus, Vitalis Bukšnaitis ir K. Kažemėkas), apie kurį daug kalbėti nereikia; kas juos kartą girdėjo, nori ir kitą kartą paklausti.

Koncertas bus Brooklyn Labor Lyceum, 947 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y.

ADOMAS JEZAVITAS

Juozo Ginkaus vedamas lietuviškos radijo programos ketvirtadieniais pailgintos visu pusvalandžiu. Dabar jos girdimos nuo 7 iki 8 val. ketvirtadienį vakarais iš stoties WNCW (1500 klc.). Greta skelbimų ir muzikos, bus teikiama mokalių paskaitų ir vėliau žinių iš viso pasaulio. Pirmadieniais pusvalandžio programos girdimos 8:30, o šeštadieniais 5:30 val. vak.

Jono Valaičio lietuviškų radijo programų laikas irgi pakelstas. Dabar tos programos girdimos iš stoties WHOM (1400 klc.) antradienį, ketvirtadienį ir šeštadienį rytais 8:30 val. Susižinoti su vedėju galima adresuojant 179 So 2nd Street, Brooklyn, N. Y., ar telefonu Evergreen 8-7871.

MOTERŲ VIENYBĖ RENGIASI PRIIMTI P. SMETONIENĖ

Pereito antradienio vakare įvyko Moterų Vienybės socialis susirinkimas. Narių dalyvavo mažai, bet nuotaika buvo labai gera. Susirinkusios narės, pasikalbėjo ir padarė varbių nutarimų įvairiais klausimais.

Pirmininkė M. Strumskienė pranešė, kad greitai laiku atvyksta Lietuvos Resp. Prezidentas A. Smetona su šeima. Ta proga Moterų Vienybės narės nutarė ponai Smetonienei urengti priėmimą-pietus, viename iš geresniųjų New Yorko viešbučių.

Vakaro šeiminkės, ponios Mariniene, Shedloviene, Bendorienė ir Damkuvienė, pagamino labai skanių užkandžių.

Susirinkimas baigėsi apie 11 val. Kitas Moterų Vienybės susirinkimas įvyks vasario 4 dieną. V. T.

SAKO, DARBAI DAUGEJA

WPA administratorius Gottschalk sako, kad privatinės įstaigos pradeda samdyti bedarbius, dėl ko viešiesiems miesto darbams darbininkai, esantys dar sąrašė, nebus paleidžiami ateinančią vasarą, kaip buvo unijų pranešta.

New Yorke nustatyta viešiesiems darbams kvota 100,000 darbininkų.

REIKALAUJA IŠJUDINTI BROOKLYNĄ

Brooklyno atstovas Robert J. Crews pasiūlė New Yorko valstybės seimeliui įstatymo sumanymą, kad visi Brooklyno uždarytieji fabrikai, dirbtuvės, geležinkelio sandėliai ir dokai būtų pavesti šalies apginklavimo žinybai, kuri panaudotų tas patalpas karo reikmenų gamybai.

MARIJA KIZIŪTĖ, kontraltė

DEMOKRATŲ BALIUS

Šį šeštadienį, sausio 25 d., Angelių Karalienės parapijos salėje (kampas Roebing ir So. 4th St.) bus Lietuvių Demokratų Klubo trečiasis metinis balius. Pradžią 7:30 val. vakare. Bilietai po 35c. Iš kurių pusė pelno skiriama parapijai.

Klubas per keletą pereinamųjų metų žymiai pagyvėjo ir padidėjo. Jo veikla energingai plečiama po visą Brooklyną. Klubo patalpos 18 Scholes St. noriai lankomos ir pašalinii žmonių, kurių daugelis stoja klubo narius.

BROOKLYNE IŠNYKS ŽILIAI

Vienas Brooklyno laikraštis paskelbė savo skaitytojams, kurie pražilo beskaitydami vėliausias naujienas, patarimą kaip atjaunėti. Sako, nusipirkite aptiekoje glicerinos vieną uncijos ketvirtadalį, bayrum vieną unciją ir Barbo Compound vieną dėžutę. Sumaišę tą viską puspintyje vandens, gausite labai gerą tepalą plaukams (aptiekininkas gali jums tą skiedinį sudaryti).

Išukavę šį tepalą į žilus plaukus, atgauna natūralų plaukų spalvą ir išrodo visi žiliai daug jaunesniais.

KONCERTAS IR BALIUS

Dariaus-Girėno Paminklo Statymo Naudai

Rengia

Dariaus-Girėno Paminklo Fondo Komitetas

Sekmadienį, Vasario 2 d., 1941 m.

GRAND PARADISE SALĖJE

318 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Adelina Dragūnaitė

Programoje dalyvauja:

Aptieškimo Pat. Choras

— vad. Jonas Jankus

Angela Masluskaitė —

sopranas

Adelina Dragūnaitė —

kontraltas

Dorothy Bubniūtė —

šokikė

Aidbalsai Ensamblis —

vad. B. Šalinaitė

Birutė Ramoškaitė —

dainininkė

J. Tamašauskas —

harmonistas

Margaret Digrys —

smuikininė

Šokiams Gros Nakties Pelėdų Orkestras

KONCERTO PRADŽIA 4 Val. ŠOKIAI — 7 V. V.

[žanga 75c. ir 50c. Šokiams — 35c.

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK

161 No. 6th Street

VALANDOS

8—10 ryte

1—2 popiet.

6—8 vakare

Šventadieniais susitarus

Tel. Evergreen 8-9229

DR. A. PETRIKA

221 So. 4th Street

(DANTŲ GYDYTOJAS)

VALANDOS

9—12 ryte

1—8 vakare

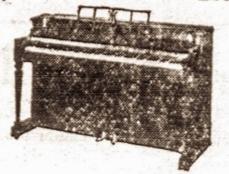
Penktadieniais uždaryta

Tel. Evergreen 7-6868

ANTPUSAIČIŲ MUZIKOS KRAUTUVĖ

981 Broadway

Brooklyn, N. Y.

Galima pasirinkti visokių muzikališkų instrumentų: naujos mados vargonų, pianų radijo priimtuvų, rekordeonų rekordams gaminti. Taip pat gaidų, plokštelių armonikų, smuikų, bugnų ir kitokių instrumentų. Kreipkitės pas seną brooklynietį. Gausite tinkamą ir skubų patarimą.

Tel.: Jefferson 3-6993

Nepaprastas Palengvinimas Reumatiškų Skausmų

Nekentėkite bereikalingai raumenų skaudėjimų. Tūkstančiai žmonių pasiekė nepaprastą palengvinimą reumatiškų skausmų, strėnų raumenų skaudėjimų, išsinarinimų ir šlap raumenų skaudėjimų vien išsivardinti su Pain-Expelleriu. Šis sensacingas išmuntas žmait suteikia laisvumą pa lengvinimą. Virš 17 milijonų bonkučių jau išparduota. Todėl neatidėliodami nusipirkite ir jūs bonkūt, Pain-Expellerio. Reikalaukite Pain-Expellerio su inkaru ant dėžutės.

LITHUANIAN IS:

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

ALLIANCE HALL

Restauranas ir Baras

Viena iš puikiausių lietuviškų svetainių

Tinkama vieta visokioms pramogoms.

Kasdien muzika ir šokiai.

ALLIANCE HALL
K. Buividas, sav.

197 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: Evergreen 4-6344

VINCAS J. DAUNORA
APTEIKORIUS

PUSSVEIKIS... Jauties niekam tikęs—bejėgis? Neturi apetito, bisurus pūstis skausmai? Rūškite viduriuose? Galvos skaudėjimai? Jėga nuo užkietėjimo—vartok DAUNORO STOMACH MIXTURE
TAPK SVEIKU
KAINA TIKTAI VIENAS DOLERIS

229 BEDFORD AVE.
KAMPAS NORT 4223 GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA

231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.

KOPLYCIA LAIDOTUVEMS

TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS

660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Notary Public. Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS

423 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.

Tel. Evergreen 7-4335 Kopyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS

54-41—72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.

GENERAL INSURANCE AGENT

NOTARY PUBLIC TEL. NEWTON 9-4464

F. W. SHALINS

84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.

LAISNIUOTAS GRABORIUS

Tel. Virginia 7-4499 Kopyčia Laidotuvėms

A. RODZEVICZ

402 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.

TEL. STAGG 2-4409

Tel. STagg 2-0783 Night. HAVemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA

337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC

Visi šie laidotuvių direktoriai išsunoja automobilius įvairiems reikalams.